DOĞAN KARDEŞ

SAYI 12, EYLÜL 1993
AYLIK DERGİ
KDV DAHİL 1.500 TL

Tarama
BlackBishop

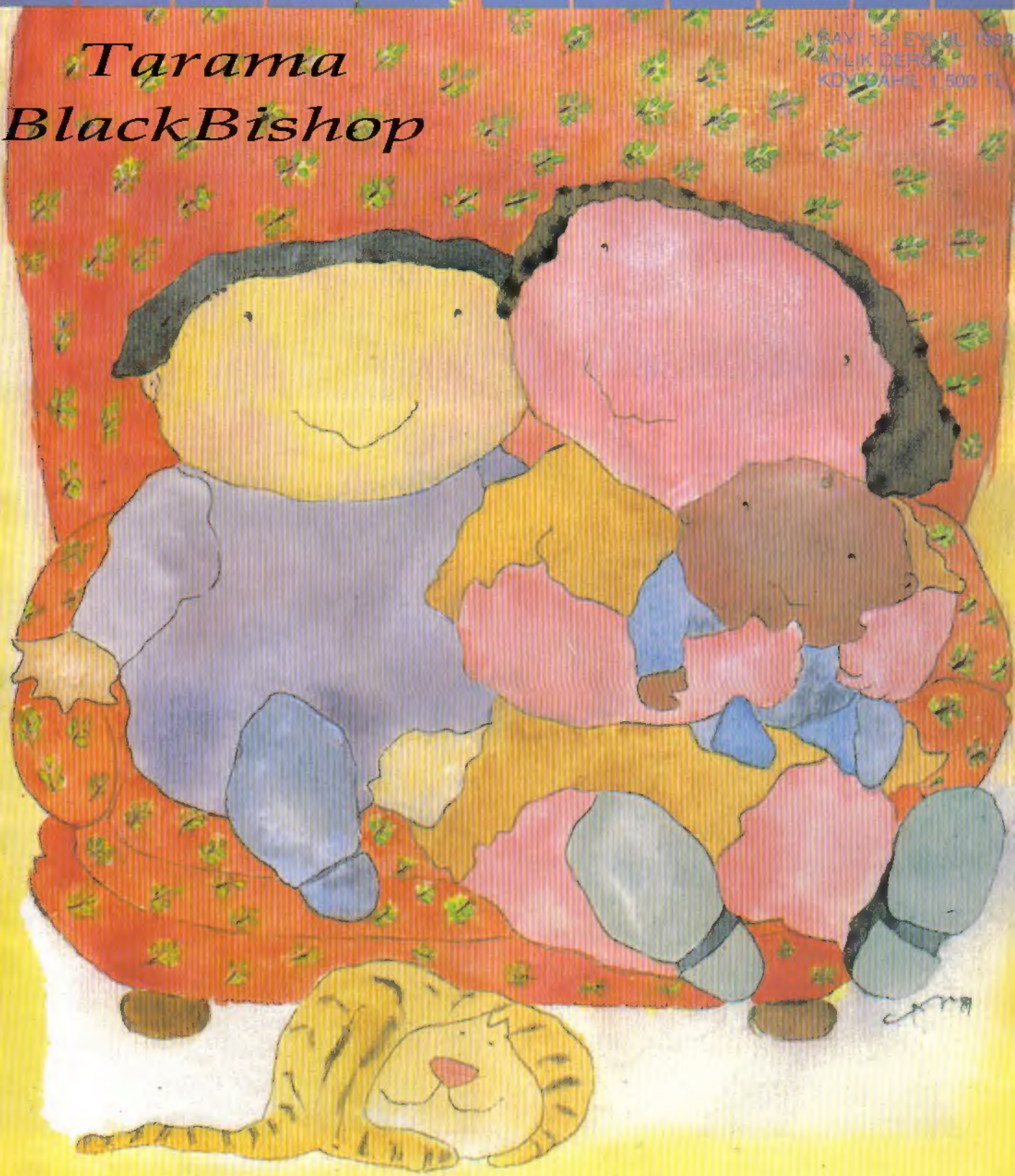

ÇEKİRDEK

copyright ARTNET A.Ş. 1989

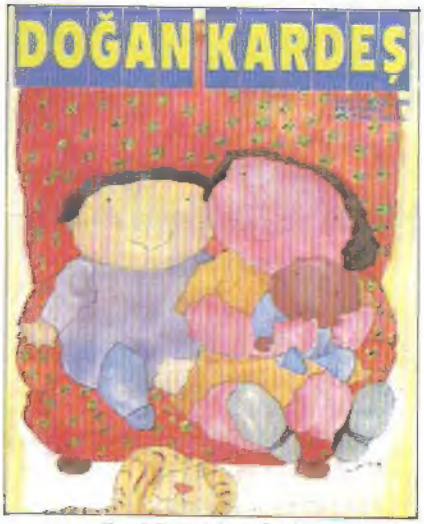

Kapak Deseni: Can GÖKNİL

1945'TEN BERİ TÜRK ÇOCUKLARININ DERGİSİ

Sayı 12, Eylül 1989

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti.
Meşrutiyet Cad. No. 153, Tepebaşı, İstanbul
Tel: 145 80 80 / 175-185-316. Fax: 144 62 04
Abone Başvuruları İçin Tel: 145 80 80 / 812

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti. Adına Sahibi:
Münir Sİ BARLAS

Genel Yayın Müdürü ve Sorumlu Yayın Yönetmeni:
Turhan ILGAZ
Yayın Danışmanı: Nadir Ergin TELCİ
Yayın Kurulu: Nevzat BASIM, Enis BATUR, Nazar BÜYÜM, Faik ERTENER, Turhan ILGAZ, Ömer KAYALIOĞLU, Piyale MADRA, Sema Polat ÖĞÜT, Nadir Ergin TELCİ
Sanat Yönetmeni: Erdoğan UĞURLU
Katkıda Bulunanlar: Selma Emiroğlu AYKAN, Tuncay BATIBEKİ, Orhan BURSALI, Hülya DELİBAŞ, Ercan DİNÇER, Şeyma Gencel DOĞRAMACI, Refik DURBAŞ, Ali Murat ERKORKMAZ, Keziban Çapkı ERSOY, Can GÖKNİL, Mehmet Ali KILIÇBAY, Keiko NONAKA, Orhan ÖNAL, Nabey ÖNDER, Ahmet Namık PARLAK, Elvan PEKTAŞ, İbrahim YILMAZ (Düzelti)
Araştırma Kurulu: Didem GÜRSES, Yonca ATAÇ, Aydın GÖNEL

Reklam ve Pazarlama: Gündüz ETİLİ
Abone ve Bilgişlem: Figen MANGALTEPE
Dizgi: Reba
Renk Ayırımı, Film ve Montaj: Laçin Repro
Baskı: CEM OFSET Matbaacılık San. A.Ş.
Dağıtım: GAMEDA

Fiyatı: 1.500 TL. (KDV dahil)
KKTC Fiyatı: 2.000 TL.
Abone Bedeli:
1 Yıllık: 15.000 TL.
6 Aylık: 8.000 TL.
Yurt Dışı: 40 US $ - 76 DM

Sevgili arkadaşlar,

Birleşmiş Milletler Örgütü, 1959 yılında kabul ettiği "Çocuk Hakları Bildirgesi"ni, daha kapsamlı bir metin halinde üye devletlerin imzasına açtı. "Çocuk Hakları Anlaşması", Birleşmiş Milletler üyesi devletler tarafından imzalandığında, o devletin ulusal yasası haline gelecek. Türk çocukları olarak, Devlet büyüklerimizden, bu anlaşmayı imzalamalarını istiyoruz. "Haber" sayfalarımızda, bu amaçla başlattığımız kampanyamızın ayrıntılarını bulacaksınız. Derginizin içinde verdiğimiz "Çocuk Hakları Bildirgesi" posterini de severek, odanızın duvarına asacağınıza inanıyorum.

Geçtiğimiz ay, insanlığın "en büyük adımı"nın 20. yıldönümüydü. İnsanoğlu bundan yirmi yıl önce Ay'a ayak bastı. Bu harikulade serüvenin öyküsünü de bu sayımızda okuyacaksınız.

Ve bu ay, bir de çok acılı bir olayın 50. yıldönümü... 1 Eylül 1939 tarihinde, II. Dünya Savaşı başlamıştı. Dünyamızın başına gelen bu en büyük felaketin öyküsünü, "İnsanlık Tarihi" adlı dizisini ilgiyle okuduğunuz Mehmet Ali Kılıçbay sizlere anlatıyor. Barışın ve sevginin yüceliğini kavrayabilmek için kötülüğü ve yarattığı acıları -ne yazık ki- iyice bellemek gerekiyor.

Yeni ders yılının başlamak üzere olduğu şu günlerde, sizlere barış, sevgi, mutluluk ve başarı dolu günler diliyoruz...

Doğan Kardeş'iniz...

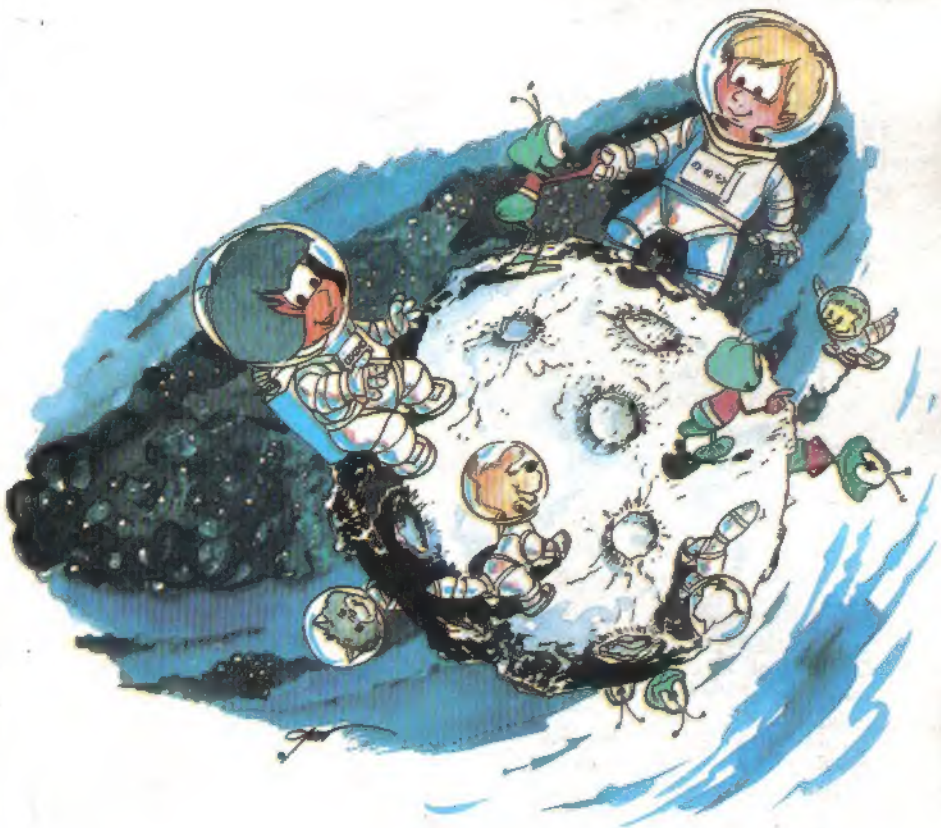

DOĞAN KARDEŞ POSTASI

Merhaba Dünya

Avrupa'ya, Asya'ya,
Polonya'ya, Irlanda'ya,
Ve kendi ülkemize,
Merhaba dünya sana.

Almanya'ya, Romanya'ya,
Paris'e, Londra'ya,
Ve tüm dünya insanlarına,
Merhaba dünya sana.

İsveç'e, İsviçre'ye,
New York'a, İngiltere'ye,
Ve binalara, kuşlara, ağaçlara,
Merhaba dünya sana.

Japonya'ya, Çin'e,
Pakistan'a, Hindistan'a,
Ve bütün bir dünyaya,
Merhaba dünya sana...

Elif Karaka

SONBAHAR

Dökülüyor işte yapraklar
Sert rüzgârlar esiyor
Geldi işte Sonbahar
Benzi solgun ağaçların
Hepsi sararmış
Geldi işte güz.

Kelebekler, arılar, karıncalar
Hepsi korkmuş
Küçük kurtçuk sığınmış,
Toprak dibine
yapraklarıyla
Rüzgârıyla düşen
İşte! Yine geldi Sonbahar.

İnci GÜÇER

ÇOCUKLAR

Evimizin neşesi
Gülüdür çocuklar
Sokakların şen sesi,
Cıvıltısı çocuklar
Parklarda coşarlar,
Kardeş kardeş oynarlar
Her yeri neşeye boğarlar,
Sevelim çocukları
Koruyun büyükler bizleri!..

Hümeyra GÜNGÖR

YEŞİL MASAL

Ben bir ormanım
En büyük nimet insanlara
Çiçeğimle, dalımla,
yaprağımla
Eşsiz bir güzellik sunarım
Değerimi anlayıp
koruyana.
Bir masal olsam
kitaplarda
Ağaçlarımda rengarenk
kuşlarla
Şefkatle açıp bağrımı
Şenlensem çocuklarla.
Zümrüt yeşilimle gök
maviyi birleştirip
Sergilesem güzelliğimi
insanoğluna
Bir ceylan sığınsa
yapraklarımın ardına,
Bembeyaz bir kuğu yüzse
Suyumda salına salına.
Çiçekler açsa dört bir
yanda,
Kelebekler konsa o
yapraktan bu yaprağa.
Sallayıp dallarımı,
Gölge edip yapraklarımla
Sunup temiz berrak
sularımı
Yoldaş olsam bir garip
kervana
Bereket versem çorak
tarlalara
Yağmurumla damla damla
Ve ozanlara ilham verip
söylensem
Dökülsem dudaklardan
mısra mısra
Ne yazık bu ihtişam
bitiverir,
Acımasızca inen bir
baltayla
Bilmez mi ki bu cahil,
Bir parçamın malzeme
olduğunu
Baltasının sapına
Öyle isterdim ki çocuklar
Bitmesini bu masalın
mutlu sonla...

Ayşegül AKYÜZ

SEVGİLİ
DOĞAN KARDEŞİM

SENİ ÇOK SEVİYORUM.
İÇİNDEKİ BÜTÜN BÖLÜMLERİ
ÇOK HEM DE ÇOK SEVİYORUM.
TÜRKÇE DERSİNİ SEVDİĞİMDEN
"DİLİM SENDE" BÖLÜMÜ İLE DAHA
ÇOK İLGİLENİYORUM. AYRICA
BOŞ ZAMANLARIMDA SENİ,
BAZI KİTAPLARI VE ŞİİRLERİ
OKUMAYI SEVİYORUM. SANA
YAZDIĞIM ŞİİRLERİMDEN
BİRİNİ GÖNDERİYORUM.
EN SEVDİĞİM YAZARLAR
BEHRENGİ, SAINT-EXUPERY
FİKRET ARİT
VE FAULKNER.
SEVGİLERLE
HOŞÇAKAL
CANSU

KİTAPLARIM

Arkadaşımdır kitaplarım
Kardeşimdir kitaplarım
Okurken kitaplarımı
Yaşarım kitaplarımdaki
olayları
Oyundan çok, şekerden
çok,
Herşeyden çok
Severim kitaplarımı

Cansu KAYAY

AKDENİZ YOLUNDA

Başladı şimdi büyük yarışımız
İlk hedef Akdeniz'e varmak için
Yaban elindeki topraklarımızı,
Namus ve şerefimizi kurtarmak için
Akıyoruz dağlar, ovalar üstünden,
Binlerce gövdede bir tek can gibi;
Kükremişiz duysun yerler, gökler
Kabına sığmayan volkan gibi
Ruhlarımız İzmir'e varmıştır bile,
Gövdelerimiz kuş olup uçarken;
Hiç bir engel durdurmaz bizi artık
Başımızda Mustafa Kemal varken.

Nermin ÇOKŞEN

SEVGİLİ DOĞAN KARDEŞ

SENİ ÇOK SEVİYORUM. DOĞAN KARDEŞ OKUYUCULARINA BİR ŞARKI GÖNDERİYORUM. BU SEVGİ, BARIŞ DOLU ŞARKIYI EZBERLEMEK İSTERLER DİYE DÜŞÜNDÜM.

SEVGİLERLE
ZEYNEP

DO-RE-Mİ

Do-re-mi do-re-mi do-re-mi
Bu bir şarkı, bu bir dilek,
Seslerden sözlerden bir demet,
Bir özlem, bir niyet,
Sevgiye barışa bir davet.
Çağırıyor kardeşliğe,
Güzele, doğruya, iyiye.
Katılalım bu dilersek ezgiye,
dilersek eşliğe.
Do-re-mi do-re do-re-mi
re-mi-fa re-mi re-mi-fa.
Yükselsin göklere bu dostluk
şarkısı
Ulaşsın kalplere bu dostluk
çağrısı.
Düşmanlık son bulsa
insanlar kardeştir.
Savaşlar olmasa dünya
cennettir.
Do-re-mi do-re-mi mi-do do do.

ZEYNEP DOĞAN

KELEBEK

Gezer hep çiçek çiçek
Ne güzel şu kelebek
Rengârenk kanatları
Vücudu hep benek benek
Kırlarda dolaşarak
Etrafa neşe saçar
Hep çiçekler üstünde
Süzülerek uçar.

Esra BİRİNCİ

KÖTÜ HATIRALAR

Üç kişi Paris'te otel arıyorlarmış. Bir otelde yüzüncü kattaki oda boşmuş. Asansörle çıkarız diye bu odayı tutmuşlar. Asansör ise onuncu kata kadar çıkıyormuş. İlk yirmi beşinci kata kadar şiir okumuşlar. Diğer yirmi beşinci yani ellinci kata kadar şarkı söylemişler. Diğer yirmi beşinci yani yetmiş beşinci kata kadar iyi anılarını, yüzüncü kata kadar kötü anılarını anlatmışlar. Tam yüzüncü kata gelince içlerinden biri
– Size kötü bir anımı anlatayım mı? demiş.
Diğerleri
– Anlat!
– Anahtarı aşağıda unuttum!..

ZEYNEP DORUK-BURSA

SONBAHAR

Yapraklar sapsarı oldu.
Artık havalar yavaş yavaş soğudu.
Yağmurlar yağdı.
Günler kısalmaya başladı.
Sonbahar denince aklıma
Hemen okulum geliyor.
Siyah bulutların arasında okulum
Bir güneş gibi aydınlık veriyor

Nagehan USKAN

EVİMİZİ NİÇİN TEMİZ TUTMALIYIZ?

Ders Hayat Bilgisi, konu temizlikti. Öğretmen, çocuklara sordu:
– Evimizi niçin temiz tutmalıyız?
Kolay bir soruydu. Maviş, hemen parmak kaldırdı.
– Aniden misafir gelirse ayıp olur. Onun için öğretmenim.

Büşra ÖNAL

TONTON VE PONPON

Geçen yaz tatilinde köye gitmiştik. Köyden dönüşümüzde iki yavru tavşanı da yanımızda getirmişdik. Adlarını tonton ve Ponpon koymuşduk. Ben ve kardeşim bu tavşanları çok sevmiştik. Dedem ise tavşanları getirdiği için amcama kızmıştı.
Geri götürmesinler diye tavşanları eve getirdik. Büyük bir sandık alarak yuva yaptık.

Minicik, sevimli tavşanların gözleri gri, tüyleri beyaz ve gri, ağızları ise yarık dudaklı, kulakları da uzuncaydı. Zamanla birbirimize alışmıştık. Artık yemeklerini elimizden yiyor, yuvalarının kapağını açtığımızda yemek geldi sanarak ayağa kalkıyorlardı. Yedikleri şeyler evde bulunan yiyeceklerdi. Havuç, lahana, salatalık, maydanoz, kıvırcık ve ekmek yerlerdi. Gün geçtikçe irileşiyorlardı. Bir gün parka giderken onları da yanımızda götürmüştük. Biraz dolaşsın diye bırakırken ayaklarından birbirlerine bağladık. Biri ipten kurtulup kaçmış, zor yakalanmıştı. Sert rüzgârlı bir geceden sonra ponpon yuvasında yoktu. Belki buluruz diye aradık, bulamadık. Ponpon geceleyin yuvasından çıkmış önünü göremeyip balkondan aşağıya düşmüştü. Tonton'u gerisin geri köye götürdük. Büyümüştü. Yeni yuvası samanlıktı. Samanlıktan çıkıyor, 4-5 gün sonra dönüyordu. Bir gece gezerken komşumuzun kömürlüğüne girmiş. Beline odun düşmüş. Ertesi gün dedemler kesip yemişler. Çok üzüldük.

Ne zaman köye gitsek gözümüz onu arar.

Saygılarımla...

Engin EVCİ

MEKTUP ARKADAŞI

On yaşındayım. Dördüncü sınıfa gidiyorum. Hobilerim arasında okumak, mandolin çalmak ayrıca günde 15-25 dakika koşmak var.

Ceyda EYİDOĞAN

Yapı Kredi Bankası Lojmanı
Safranbolu – **ZONGULDAK**

Ben on yaşıma yeni bastım. Dördüncü sınıfa gidiyorum. Pul koleksiyonum, peçete koleksiyonum süslü kalem ve silgi koleksiyonum var. Hobilerim bale yapmak, şarkı söylemek, bisiklete binmek ve televizyon seyretmek.

Benimle uyuşabilecek mektup arkadaşı istiyorum.

Selin İSTANBULLU
1. Cadde Alev Apt. 35/9
Bahçelievler / ANKARA

Ben de bir mektup arkadaşı istiyorum.

Candaş İLKAN
Eski Üsküdar Yolu İntaş
Çamlık Sitesi L. Blok Kat: 10
Daire: 43
İSTANBUL

Dokuz yaşındayım. Dördüncü sınıfa geçtim. Özel zevklerim, resim yapmak ve kitap okumak. Tatil boyunca yaşıtlarımla yazışmayı istiyorum.

Didem KARASULU
Mahmut Bey Köy Yolu
Hürriyet Mah. Aktaş Sok.
Bakış Apt. B/2
Yenibosna-Bakırköy
İSTANBUL

Beşinci sınıfı bitirdim. Hobilerim arasında televizyon seyretmek, kitap okumak, resim yapmak başta gelir. Yaşıtım olan erkek arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum.

Bora KIRILMAZKOL
Boynuinceli Köyü
Akkum Mah. No 95/1
Silifke-İÇEL

HABERLER

BİZ GELECEĞİZ...

ÇOCUK HAKLARI İMZA KAMPANYASI

Sevgili arkadaşlar,

Dünya ulusları, İkinci Dünya Savaşı diye bildiğimiz felaketin yıkımlarını bir daha asla yaşamamak umuduyla "Birleşmiş Milletler" örgütünü oluşturdular.

Birleşmiş Milletler, öncelikle insan hakları konusunu ele aldı ve "İnsan Hakları Bildirgesi"ni onayladı. Bu haklar içersinde, yeterince işlenmemiş olan çocuk hakları ise, ayrı bir bildirgeye konu oldu ve 20 Kasım 1959 tarihinde kabul edildi.

Çocuk Hakları Bildirgesi, bu yıl Birleşmiş Milletlere üye devletlerin imzasına açıldı. Örgüte üye devletlerin hükümetlerince imzalanacak olan bildirge, daha sonra ulusal parlamentolar tarafından da onaylandığında o ülkenin yasası haline geliyor.

Şimdi, biz Türk çocukları, devletimizin bu bildirgeyi imzalamasını istiyor muyuz? İstiyorsak, bunu nasıl göstermeliyiz?

Bu sayımızda, sizlere odalarınızın duvarını süsleyecek bir poster olarak verdiğimiz Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi ile birlikte bir de İmza Kampanyasına Katılma Kartı dağıtıyoruz. Bu kartı imzalayıp bize gönderin. İmzaladığınız kartları biz Devlet büyüklerimize ulaştıracağız. Ve bundan sonra, haklarınız için daha çok şey yapılmasını bekleyeceğiz.

DOĞAN KARDEŞ tüm okurlarını bu imza kampanyasına katılmaya çağırıyor.

Sayın Büyüklerimiz;
Yüce Devletimizin
Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi'ne
imza koyması
biz Türk çocukları için
en değerli armağan olacaktır.

Adım, Soyadım

Yaşım

İmzam

ÇOCUKLARIN ANAYASASI

"Dünyada barış olacak ama
bütün çocukların karnı her gün doyunca;
her çocuk kış rüzgârına karşı sıkıca giyinip
zihin açıklığıyla derslerine çalışınca.

Böylece, rengi, ırkı veya inancı ne olursa olsun
her çocuk açlıktan, korkudan, yoksulluktan kurtulunca,
ve insanlara olan güveni gözlerinden okunarak
başını kaldırıp gökyüzüne gülerek bakınca,
işte o zaman dünyada barış olacak."

DOROTHY ROIGT

BULGARİSTAN'DAN GELEN KARDEŞLERİNİZİN BİR KISMI YAPI-KREDİ'NİN KONUĞU...

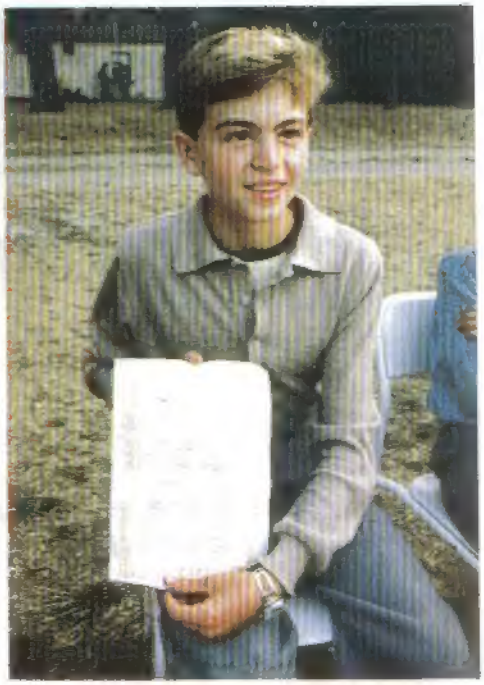

Yüksel, okullarda Bulgarca okuduğu halde, merakı sayesinde derslerinde çok başarılı olmuş. Karnesini göstererek "Bulgaristan'da en yüksek not altıdır. Benim müzik dışında diğer tüm derslerim altı" diyor.

Kardeşlerimize, Doğan Kardeş armağan ettik. Biz konuşurken, iki yaşındaki Ahmet, eline aldığı dergileri karıştırıyor, rengarenk şekillere hayranlıkla bakıyordu. Birden bir sayfada durdu. Heyecanla bağırıyor ve ellerini çırpıyordu. Sayfada Türk bayrağını bulmuş, sevincini bizimle paylaşmak istiyordu.

Recep, Bulgaristan'da kendisini Emilyo adıyla çağıran öğretmene çok kızmış. Bir gün öfkelenerek Türkçe küfretmiş.

GELECEĞİN RESSAMI

Dergimizin "Geleceğin Ressamları" yarışmasında ikinci olan "Ayşegül Çankıroğlu", Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) Genel Müdürlüğünün, İlkokul öğrencileri arasında düzenlediği "Çocuk gözüyle Demiryolu" konulu resim yarışmasında da ikinci oldu. Toplam 454 eserin değerlendirildiği yarışmada dereceye giren kardeşimizin başarılarının devamını diliyoruz.

Doğan Kardeş'in Babası 97 Yaşında

Kâzım Taşkent'i 97. yaşına bastığı gün Doğan Kardeş adına ziyaret ettik. Bize verdiği önemli mesajı sizlerle paylaşmak istiyoruz: "Türkiye'de herşey yapılabilir, tek gerekli cesareti bulalım."

GÖK EJDER

Geçtiğimiz ay içerisinde, Kadıköy iskele meydanına gelenler ilginç bir görüntüyle karşılaştılar: Bir grup çocuk mukavva kutuları boyayarak birşeyler yapmaya uğraşıyorlar, diğer bir grup ta garip araçlarla sesler üretiyorlardı. İlkin, ne yapıldığını anlamak isteyen insanlar toplandılar çevrelerine. Sonra, meraklılar halkası giderek büyüdü. Birbirlerine, neler olduğunu, ne yapıldığını soruyorlar, meraklı bakışlarla gösteriyi izliyorlardı.

Grubun biraz dışında çalışan küçük Bahadır önündeki kutunun boyanması işlemini bitirdi ve içine girip oturdu. İlkin, "Halkla İlişkiler Müdürü" olarak tanıttı kendini. İlgilenilmeyince, "Sorun cevap verelim" köşesi diye duyuruda bulundu. Yanına yaklaştık:

Ne oluyor burada?

—Ejderha yapıyoruz. Kızılderili ejderha... Kullanılmayan karton kutuları boyuyoruz.

Neden ejderha? Ejderha çocukları korkutmak için kullanılmaz mı?

—Bu evcil ejderha. Kimseye zarar vermiyor.

Peki, neden başka bir yaratık değil?

—Nesli tükenen ejderhaları tekrar insanlara hatırlatmak için..

Ejderhaların dünyada yaşayıp yaşamadıklarını bilmiyoruz. Siz bu ejderhanın rengini ve biçimini nasıl tasarladınız?

—Hepimiz oturup tartıştık. Doğaya uyum sağlayabilmesi için yeşil olması gerektiğini düşündük... Sonra da masal kitaplarındaki resimlere benzetmeye çalıştık.

Gösteri yavaş yavaş anlam kazandı. Çocuklar, atelye Ekin'in, İlkokul çağı öğrencileriydi. Kadıköy Belediyesinin desteğiyle, şenlik haftasında, böyle bir gösteri yapmaya girişmişlerdi. Peki tüm bu yapılanların amacı neydi? Atelye Ekinin sorumlusu ressam İnci Eviner'e sorduk. Amaçlarının çocukların kendilerini ifade edebilmelerini sağlamak olduğunu belirterek," "sanatsal her türlü etkinliği birbirinden koparmadan, müzik, yazın ve resim grupları oluşturduk ve bu gruplar ortak bir konu çerçevesinde gösterilerini gerçekleştirdiler." dedi.

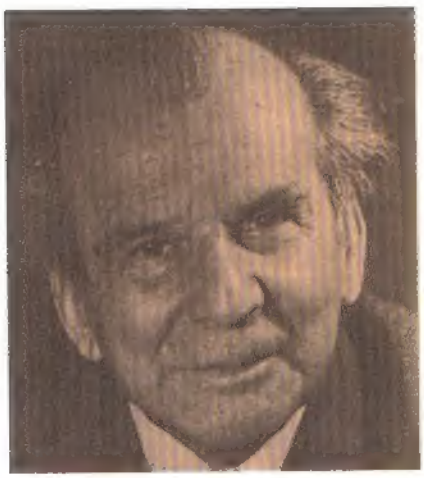

Doğan Kardeş'i YARATANLARI

YARATAN

VEDAT NEDİM TÖR

Hazırlayan: Selma Emiroğlu AYKAN

Doğan Kardeş'i yaratanlar isimli serimiz bu sayıda sona eriyor. 1945 yılında yaratılıp, yaşatılmasında Doğan Kardeş'e emeği geçenler, önceki sayılarımızdaki sizlere kendi öykülerini anlattılar. Şimdi anacağımız kişi Dergi'yle ilgili bütün olayları, bütün san'atçıları kapsadığı için onu en sona aldık.. O yıllardaki küçük okuyucuların "Vedat Nedim Tör amcasını" tanıtmaya çalışacağız. Kimdi acaba bu Tör amca? Nasıl, nerede yetişmişti, nasıl çalışmıştı?

Gençliğinde Berlin üniversitesinde okuyup, iktisat doktorası yapan Vedat Nedim Tör bir yandan konserleri, opera ve tiyatroları, sergileri izlemiş, kalbi ilme ve san'ata saygı dolu olarak vatanına dönerek bir sürü önemli işler görmüş. Örneğin Basın Yayın Genel Müdürlüğü, Turizm Genel Müdürlüğü, Ankara Radyosu yönetmenliği yapmış, bu sürelerde çevresine hep yenilikler getirmişti. Türkiye'yi tanıtan en güzel kitapları hazırlatıp, bütün dünyaya yaymıştı. Turizmde parolası, "Temizlik" idi. Ankara Radyosu'nda "Evin Saati", "Ayşe Abla Çocuk Kulübü", "Halk Türküleri Saati"ni kurmuştu. Çocukluğumda Ayşe Abla'yı severek izler, türküler programında da elimizi çırpa çırpa her hafta halk türküleri öğrenirdik, aman ne güzeldi! Ama, Vedat Nedim Tör en güzel çalışmalarını, Yapı Kredi Bankası kültür danışmanlığı süresinde gösterdi. Çok güzel sanat kitapları bastırdı. Türk ressamlarının eski Türk işlemecilerinin, şairlerimizin eserlerini tanıttı. "Küçük Sahne" isimli tiyatroyu kurdurdu, bu bir olaydı o günler içinde. Ne çok genç tiyatro sanatçıları yetişti oradan!. Hele Türk Halk Danslarını Koruma ve Yaşatma Vakfı'nı kurmasından sonra İstanbul Açık Hava Tiyatrosu'ndaki gösterilerde parmağımız ağzımızda kalmıştı; ne güzel danslarımız varmış meğer! Daha sonraları Anadolu'dan Türk giysileri, halılar, kilimler, süs eşyaları derleyerek ne güzel sergiler açtırmıştı. Sonra Türk kompozitörleri arasında orkestra, opera, bale müziği yarışmaları düzenletmiş, böylece müzik san'atımız birçok yeni eser kazanmıştı. Bu kadar işinin arasında Vedat Nedim Tör birçok kitap yazmaya da vakit bulmuştur. Bunların 22 tanesi tiyatro eseridir. Çoğu yurt içinde ve dışında başarı ile sahneye konmuştur..

Ama "Doğan Kardeş" Dergisi'nin çıkarılması ile Vedat Nedim Tör Türk çocuklarının dünyasına en büyük armağanı yapmış oldu. 3. sayısından itibaren bu Dergi'yi 20 yıl boyunca resimledim. "Doğan Kardeş" onun için çalışanlarla bir aile gibi olmuştu, bu biraz da Dergi'nin yazı dilinden çıkıyordu: Tör amca, Cemâl Nadir amca, İdil kardeş, Ayşegül kardeş (o zamanki küçük piyanistlerimiz) Mıstık kardeş, Orhan Veli amca vb.g. niceleri.. Sahi, bu arada ben de Selma Emiroğlu abla olmuştum.. Doğan Kardeş her yıl san'at gösterileri düzenler bunlar büyük tiyatroların birinde, ya da Spor Sergi Sarayı'nda olurdu. Birçok san'atçı kardeş bu gösterilerde marifetlerini ortaya döker, kemanlar, piyanolar çalınır, danslar edilir, şarkılar söylenir, bazen de kara tahtalara karikatürler çizilirdi.. Çocuklar bağırır, alkışlar, coşarlardı.. Ama Tör amca herkesten fazla coşardı. Ufak tefek, gözleri zeka ve sevgi dolu bu insan, çocuklar gösterilerini yaparken sahnenin arkasında oradan oraya koşar, "Nasıl, nasıl kardeşlerimiz ama?" diye herkese sorardı!. Bir keresinde kulisten bir küçük balerini seyrederken öyle coştu ki, müziğe uyarak o da ileri geri giderek dans etmeye başlamaz mı? Aman ne güldük! Lâf aramızda biraz da korkmadık değil, Tör amca şimdi sahneye fırlarsa diye!..

Kendisi ile çalışmak doğrusu büyük bir zevkti. Dergiye her gidişimde yeni bir şeyler öğrenirdim. Ya, yazdığı güzel bir yazıyı okur, ya yeni bir kişiyi, bir kitabı tanıtırdı. Yaptığım kapak resmini götürdüğümde çoğunlukla beğenir, metheder, bazen resimde ufak bir şeye takılır, tartışmaya girişti mi yandınız demekti.. Her şey yolundaysa resmi teslim edip çıkacağım zaman, peşimden kapıya gelir, mutlak, "Aman gelecek sayıyı şimdiden merak ediyorum, çabuk yap, getir... Unutma sakın!" derdi. Nasıl unuturdum ki! Kendisini yaptırır, evime yollanırdım. Daha kapıdan girdiğimde telefon çalardı.. Kulaklığın öbür ucunda tabii Tör amcamız! Heyecanla seslenir: "Kızım, Selmacığım, başladın mı resmi çizmeye?" Cevap verirdim, "Hayır efendim daha başlamadım! İzninizle bir bardak su içeceğim ve yemeğimi yiyeceğim!" Kapatırdık telefonu. Ertesi gün yine bir telefon! "Kapağı çizdin mi Selma kızım?" Bazen bununla da yetinmez, iki gün sonra bir mektup alırdım. "Aman canım kızım, kapağı sakın unutma emi?" Oysa ki Dergi'nin çıkmasına daha bir ay vardı en azından. Bu mektupları hâlâ saklarım. Sanırım, Vedat Nedim Tör sabırsız değil, son derece coşkulu ve hep ilerde yapaca-

ğı ışın peşinde yaşamaktaydı. Daha sonraları Dergi 15 günde bir ve de haftalık çıkmaya başladı. Siz benim halımı düşünün! Fakat yaptığım resmi kendisine iletttiğimde de beni yere, göğe koyamaz, "Şaifir!" diye Yazı İşleri Yöneticisi Şükru Enis Regü'yü çağırır, önce ona, sonra odaları dolaşıp, bütün Doğan Kardeş "ailesine" gösterir, "Bakın, bakın neler yapmış bu kız yine!" diye över, ben de bütün gergınlığı unutur, sevinçten kanatlanırdım. 17 yaşında idim ve bir faydalı iş yapmanın değerini bu enerjik öğretmenden öğreniyordum. O yıllarda biz gençler grubundan başka Dergi ve emeği geçen birçok değerli kişiyi saygıyla anmsıyorum. Eflatun Cem Güney Türk masallarını derliyor, Cemâl Nadır usta çizgileriyle Dergi'yi süsluyor, büyük şairmiz Orhan Velı Kanık "La Fontaine"ın masallarını unutulmaz biçimde Türkçeye çevirıyor ve Nasrettin Hoca'nın oykulerini şiirleştiriyor, Nihâl Yalaza Taluy dunya masallarından örnekler veriyor şair Ş. Enis Regü, İbrahım Ersaraç Dergiye emek harcıyorlard.

"Tor amca" Doğan Kardeş'e yavrusu gibi uzun yıllar bakıp, buyuttu onu, yıllar sonra çeşıtlı nedenlerle kapatmak zorunda kaldı. Ama kendisi başka yönlerde çabalarını hep surdurdu. 1985 yılında 87 yaşında oldüğunu duyunca inanamadım. O 200 yaşına kadar yaşamalıydı en azından.

Evet, ismi geçen bu kışılerın çoğu yok artık aramızda. Ama onların yerini almış yepyeni bir kadro sizlere her ay yepyeni bir Doğan Kardeş hazırlamakta. Her ay Dergi'nizi sevinçle elinize aldığınızda, yoneticilerden teknik elemana kadar hepsini düşünün, 8 sayfadakı yayıncıların ısımlerini bir gözden geçirin ve ılerde kişiliğinizin gelişmesinde sessizce rol oynayan bu insanları anımsamaya çalışın.

Göreceksınız kı, size kultur aşılayan insanların ızlerını zaman bile sılemeye

SELMA A. EMİROĞLU

İNSANLIK TARİHİ

YAZAN: Dr. Mehmet Ali Kılıçbay
RESİMLEYEN: Tuncay Batıbaki

İnsanın ortaya çıkışı

BİLİM ADAMLARI DÜNYANIN 5 MİLYAR YIL KADAR ÖNCE ORTAYA ÇIKTIĞINI SÖYLÜYORLAR.

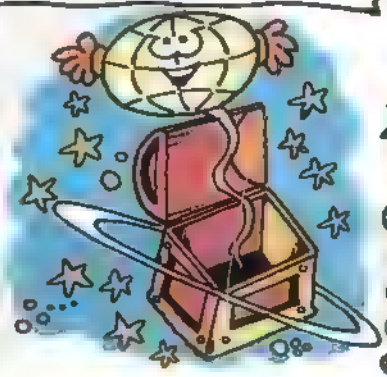

DÜNYA ÜZERİNDE HAYATIN VAROLABİLMESİ İÇİN GEREKEN KOŞULLARIN OLUŞABİLMESİ 2,5 MİLYAR YIL KADAR BİR SÜREDE GERÇEKLEŞMİŞTİR.

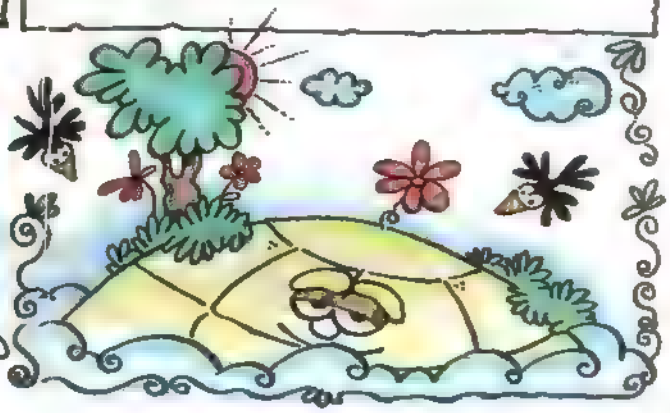

YANİ TEK HÜCRELİ İLK CANLILAR, BUNDAN 2,5 MİLYAR YIL KADAR ÖNCE OLUŞMUŞLARDIR. İLK CANLI HÜCRENİN BELİRMESİNDEN İTİBAREN KENDİNİ GÖSTERMEYE BAŞLAYAN EVRİM SÜRECİ İÇİNDE, İNSANLIK AİLESİNİN DE BİR ALT TÜRÜ OLDUĞU OMURGALI HAYVANLAR BUNDAN 600 MİLYON YIL ÖNCE DÜNYA ÜZERİNDE GÖRÜLMEYE BAŞLAMIŞLARDIR.

MEMELİ ADI VERİLEN ÜST CANLI TÜRLERİ İSE 200 MİLYON YIL KADAR ÖNCE ORTAYA ÇIKMIŞLARDIR.

BİR MEMELİ CİNSİ OLAN VE İNSANIN İLK ATALARI OLDUĞU ARTIK KESİNLİKLE BİLİNEN **HOMİNİD** VEYA **ANTHROPOİD** ADI VERİLEN CANLI TÜRÜ İSE, BUNDAN 10-15 MİLYON YIL KADAR ÖNCE DÜNYAYI DOLDURMAYA BAŞLAMIŞTIR.

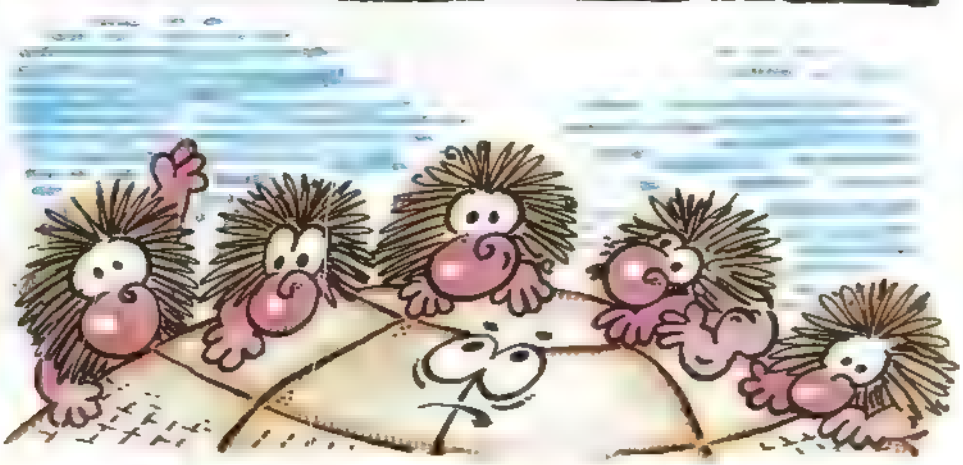

İNSANIN MACERASI BU NOKTADAN İTİBAREN BAŞLAMAKTADIR. SİZE TARİHİN YAP-BOZ TAHTASINDAKİ BOŞLUKLARI DOLDURMAK OLDUĞUNU SÖYLEMİŞTİM.

İŞTE, ŞİMDİ KONUŞTUĞUMUZ KONULAR, TARİHÇİLERİN EN FAZLA ZORLANDIKLARI, BOŞLUKLARIN EN FAZLA OLDUĞU ALANLARDIR, ÇÜNKÜ BU UZAK ATALARIMIZDAN BİZE KADAR ULAŞAN TARİHSEL MALZEMELER SON DERECE AZDIR.

BU DURUMDA TARİHÇİNİN TAHMİN YAPARAK BOŞLUKLARI DOLDURMASI SON DERECE GÜÇ HALE GELMEKTEDİR. AMA GENEL OLARAK NASIL BİR GELİŞMENİN OLDUĞU KONUSUNDA BİRÇOK KURAMLAR ÜRETİLMİŞTİR.

DİĞER TÜRDEŞLERİ GİBİ AĞAÇLARDA YAŞAYAN VE BİTKİYLE BESLENEN UZAK ATALARIMIZ, BUNDAN 4 MİLYON YIL KADAR ÖNCE, ORTA AFRİKA'DA AĞAÇLARDAN İNMEK ZORUNDA KALMIŞLARDIR. ACABA NEDEN?

BELKİ NÜFUS ARTTIĞI İÇİN AĞAÇLAR HERKESE YETMEMİŞTİR.

BELKİ DE YANGIN VEYA BAŞKA BİR DOĞAL AFET AĞAÇLARIN BİR BÖLÜMÜNÜ YOK EDEREK, BAZI TÜRLERİ AĞAÇTAN YOKSUN BIRAKMIŞTIR.

GÜMBÜR!

HOMİNİEN

SONUÇTA, AĞAÇLARDAN İNEN ATALARIMIZA BİLİM ADAMLARI İNSANSILAR (HOMİNİEN) ADINI VERMEKTEDİRLER. BU TÜRLER AŞAĞIYA, YANİ GENİŞ ÇAYIRLARA İNDİKTEN SONRA, HEM KORUNMA, HEM DE BESLENME SİSTEMLERİNİ DEĞİŞTİRMEK ZORUNDA KALMIŞLARDIR.

AÇIK ARAZİDE YIRTICI HAYVANLARA KARŞI KORUNABİLMEK İÇİN BÜYÜK TOPLULUKLAR HALİNDE YAŞAMAYA BAŞLADIKLARI GİBİ, GECELERİ MAĞARALARA ÇEKİLEREK, İLK BARINAK TİPİNİ DE OLUŞTURMAYA BAŞLAMIŞLARDIR.

BUNUN YANI SIRA, ARTIK AĞAÇLARDAKİ KADAR BOL BİTKİSEL BESİN BULAMADIKLARINDAN VE ÇAVIRLARIN OTLARINI DİĞER OTOBUR HAYVANLARLA PAYLAŞMAK ZORUNDA KALDIKLARINDAN, ÖNCE RASTLANTILARIN KARŞILARINA ÇIKARTTIĞI FIRSATLARI DEĞERLENDİREREK, KENDİLERİNDEN KÜÇÜK HAYVANLARI YAKALAYARAK YEMEĞE BAŞLAMIŞLARDIR.

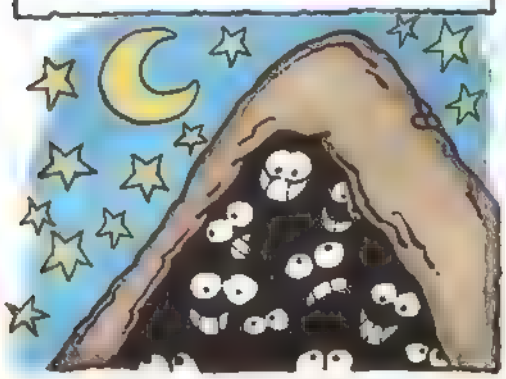

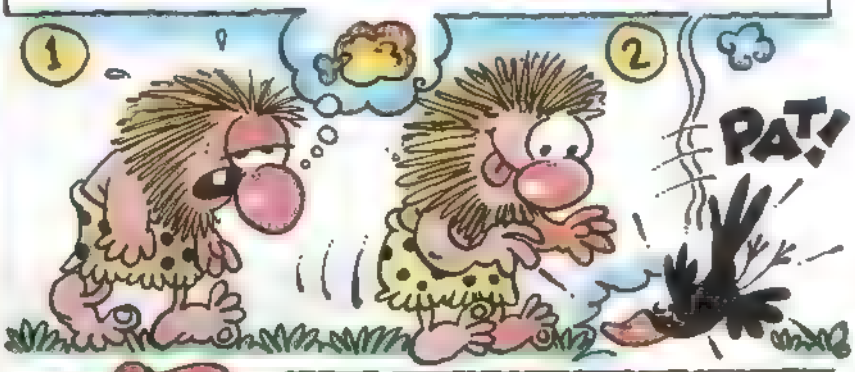

DAHA SONRA, KENDİLERİNDEN BÜYÜK HAYVANLARI DA YAKALAMAYA, YANİ AVLANMAYA BAŞLAMIŞLARDIR. BÖYLECE İNSAN YALNIZCA OTOBURKEN, ŞİMDİ AYNI ZAMANDA ETOBUR DA OLMUŞTUR.

BİR! soru!

AMA BURADA BİR SORU SORMAMIZ GEREKMEKTEDİR...

DİĞER ETOBUR VE AVCI HAYVANLAR GİBİ YIRTICI PENÇELERİ OLMAYAN, ONLAR KADAR HIZLI KOŞAMAYAN VE ONLAR KADAR GÜÇLÜ OLAMAYAN ATALARIMIZ NASIL OLMUŞTUR DA, ONLARDAN DAHA İYİ VE BECERİKLİ AVCILAR HALİNE GELEBİLMİŞLERDİR?

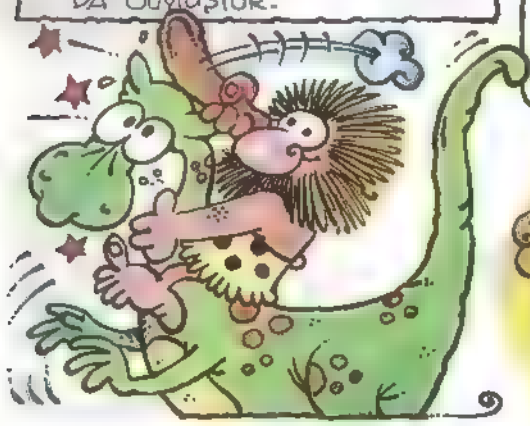

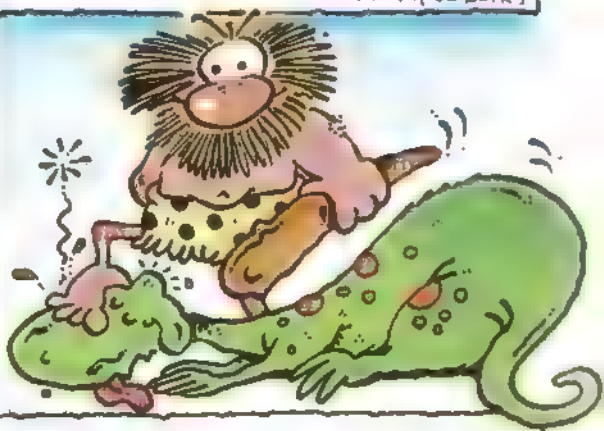

AĞAÇLARDAN İNEN ATALARIMIZ, ÖNCE ARKA AYAKLARI ÜZERİNDE DİK DURMAYA BAŞLAMIŞLARDIR. BU POZİSYONUN SÜREKLİ HALE GELMESİ, İNSANA DİĞER HAYVANLAR KARŞISINDA BÜYÜK ÜSTÜNLÜKLER SAĞLAMIŞTIR. BÖYLECE ELLERİ SERBEST KALAN İNSAN, DOĞADA BULDUĞU TAŞ VEYA SOPA GİBİ NESNELERİ SİLÂH OLARAK KULLANARAK RAKİPLERİNE UZAKTAN SALDIRABİLİR HALE GELMİŞ, BÖYLECE ONLARIN GÜÇ VE YIRTICILIKLARINI ALET KULLANARAK ETKİSİZ HALE GETİRMİŞTİR

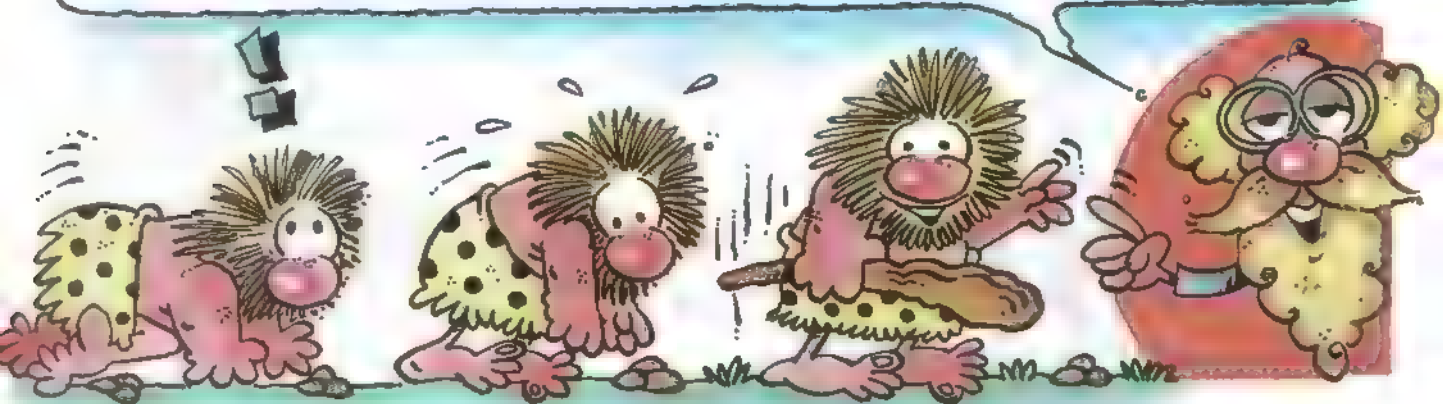

ÖNCE ALET KULLANAN İNSAN, SONRA BU ALETLERİ KENDİSİ YAPMAYA BAŞLAYACAKTIR. BUNDAN DAHA ÖNEMLİSİ, DİK DURUŞ İNSANIN BEYNİNİN HACİM OLARAK GENİŞLEMESİNE OLANAK VERMİŞ, BU DA ONU EN AKILLI CANLI...

...HALİNE GETİRMİŞTİR. BUNLARIN YANI SIRA, İNSANIN HEM BİTKİ, HEM DE ET YER HALE GELMESİ, ONU YİYECEKLERİNİ BELLİ BİR NOKTADAN DEĞİL DE, GENİŞ BİR ALANDAN SAĞLAMAK ZORUNDA BIRAKMIŞTIR. BÖYLECE DOĞA VE YAŞADIĞI ÇEVRE HAKKINDA DİĞER CANLILARDAN DAHA FAZLA BİLGİ EDİNEBİLMİŞ VE TOPLULUK HALİNDE YAŞADIĞI İÇİN DE, BU BİLGİLERİ GÖSTEREREK...

...AKTARMA YOLUYLA SÜREKLİ HALE GETİRMİŞTİR. ÇEŞİTLİ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLERİN TOPLULUK İÇİNDE AKTARILMASI, DİĞER CANLILARIN HİÇBİRİNDE OLMAYAN BİR ÖZELLİK OLARAK, BİLGİ BİRİKİMİNE YOL AÇMIŞTIR UYGARLIĞI MÜMKÜN KILAN EN ÖNEMLİ NOKTALARDAN BİRİ BU BİLGİ BİRİKİMİDİR..

İNSANLARIN TOPLUMSAL VE EKONOMİK DEĞİŞİMLERİ BEDEN YAPILARINDAKİ DEĞİŞİMLERLE ATBAŞI GİTMİŞTİR.

ÖNCE İKİ AYAĞI ÜZERİNDE ARADA BİR DİK DURAN UZAK ATALARIMIZ, SONRA BU KONUMU SÜREKLİ HALE GETİRMİŞLERDİR..

ZAMANLA SIRT KAMBURLUKLARI YOK OLMUŞ.

ORTALAMA BOY UZUNLUKLARI ARTMIŞ..

KAFATASLARININ YAPISI VE HACMİ GENİŞLEMİŞ, BEYİNLERİNİN HEM AĞIRLIĞI, HEM DE KIVRIM DERİNLİĞİ ARTMIŞTIR..

BU KAZANIMLARI SAĞLAYAN ATALARIMIZA BİLİM DİLİNDE **HOMO SAPIENS** (BİLGİN İNSAN) VE **HOMO ERECTUS** (DİK DURAN İNSAN) ADLARI VERİLMEKTEDİR. İŞTE ÇOCUKLAR, UYGARLIK BİLGİN VE DİK DURAN İNSANIN SERÜVENİDİR

BİLİM ve TEKNİK

Ay yüzeyinde tarihi adımların atıldığı anlar.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI

Mehmet Ali KILIÇBAY

Bugün 1 Eylül, Dünya Barış Günü. Bütün dünyanın büyük bir coşkuyla kutladığı, çok önemli ve anlamlı bir anma günü. Sevgili çocuklar, siz ne mutlu ki, savaş denilen, insanın en yıkıcı eyleminin etkilerine tanık olmadınız. Ama bir insan için uzun sayılacak bir süre olmasına karşılık, insanlık tarihi için bir an gibi olan, 50 yıl önce, 1939'da tam da 1 Eylül günü II. Dünya savaşı başlamıştı. Bu savaş tüm insanlığı derinden sarsmış, dünyanın inanılmaz bir şekilde değişmesine yol açmış ve savaşa tanık olanların bellek ve yüreklerinde silinmez izler bıraktıktan başka, tüm insanların hayata bakışlarını derinden değiştirmiştir.

Bizim şu anda içinde yaşadığımız zaman kesitinin bazı temel özelliklerinin oluşmasında, insanlık tarihinin bu en kıyıcı savaşının etkileri büyüktür. En önemlisi, insanlar artık savaşın iyi bir şey olmadığını, övünülecek bir yanının bulunmadığını kavramışlardır ve barış insan onuruna lâyık görülen en uygun durum olarak algılandığından, bu savaşın çıktığı gün "Dünya Barış Günü" olarak ilân edilmiştir. Sevgili çocuklar, Mustafa Kemal Atatürk'ün bunu önceden görerek "Yurtta Barış, Dünyada Barış" dediğini hatırlatmama gerek var mı?

1 Eylül 1939'da Almanya'nın Polonya'yı işgâl etmeye girişmesiyle başlayıp, 8 Mayıs 1945'te gene aynı Almanya'nın ve 9 Eylül'de de Japonya'nın teslim olmalarıyla sona eren II. Dünya savaşı, tam altı yıl sürmüş ve yaklaşık olarak 60 milyon kişinin ölümüne yol açmıştır. Ayrıca gene yaklaşık 35 milyon kişi sakat kalmıştır. Tüm dünya ölçeğinde meydana gelen bu kayıpların, bir de üstüne ustluk, hayatlarının baharında olan genç insanları daha çok kapsadığını düşünecek olursanız, ne kadar acımasız bir tablo ile karşı karşıya olduğumuzu anlarsınız. Savaş sırasında, yüzyıllardan beri büyük emeklerle oluşturulan, tüm insanlığın onuru ve gururu güzelim kentlerde meydana gelen büyük yıkıntıları (örneğin, dünyanın en güzel kentlerinden biri olan Varşova'da taş taş üstünde kalmamıştır), ulusal kaynakların savaş ekonomisine yöneltilerek, insanların o andaki ve gelecekteki refahların da meydana gelen büyük kayıpları ve rerek, sizi daha fazla üzmek istemiyorum. Ama, insanlararasındaki bu çılgınca savaştan tüm hayvanların ve bitkilerin de büyük zarar gördüklerini eklemekten kendimi alamıyorum.

Savaşın Nedeni

Barışın önemini kavramış siz çağdaş çocuklar, sanıyorum ki bu savaşın neden çıktığını soruyorsunuz. Savaşlar genellikle aynı nedenden çıkarlar. Eğer bir devlet veya birkaç tanesi, kendi çıkarlarını başka ülkeler aleyhine ön plana çıkartır ve amacına ulaşmak için şiddete başvurmaktan çekinmezse, eninde sonunda savaş çıkmaktadır. II. Dünya savaşının nedeni de, özü itibariyle uluslararası çıkar çatışmalarına dayanmaktadır ve kökü Birinci Dünya savaşındadır.

Birinci Dünya savaşı ise, özellikle Avrupa devletleri arasındaki bir çıkar çatışmasından kaynaklanmıştır. Çok iyi bildiğiniz üzere, dünyanın ilk endüstrileşen kıtası Avrupa'dır. Endüstrileşme ise, malların hem daha bol, hem de daha ucuz üretilmelerini sağlamıştır. Ancak, endüstrileşen Avrupa ülkeleri

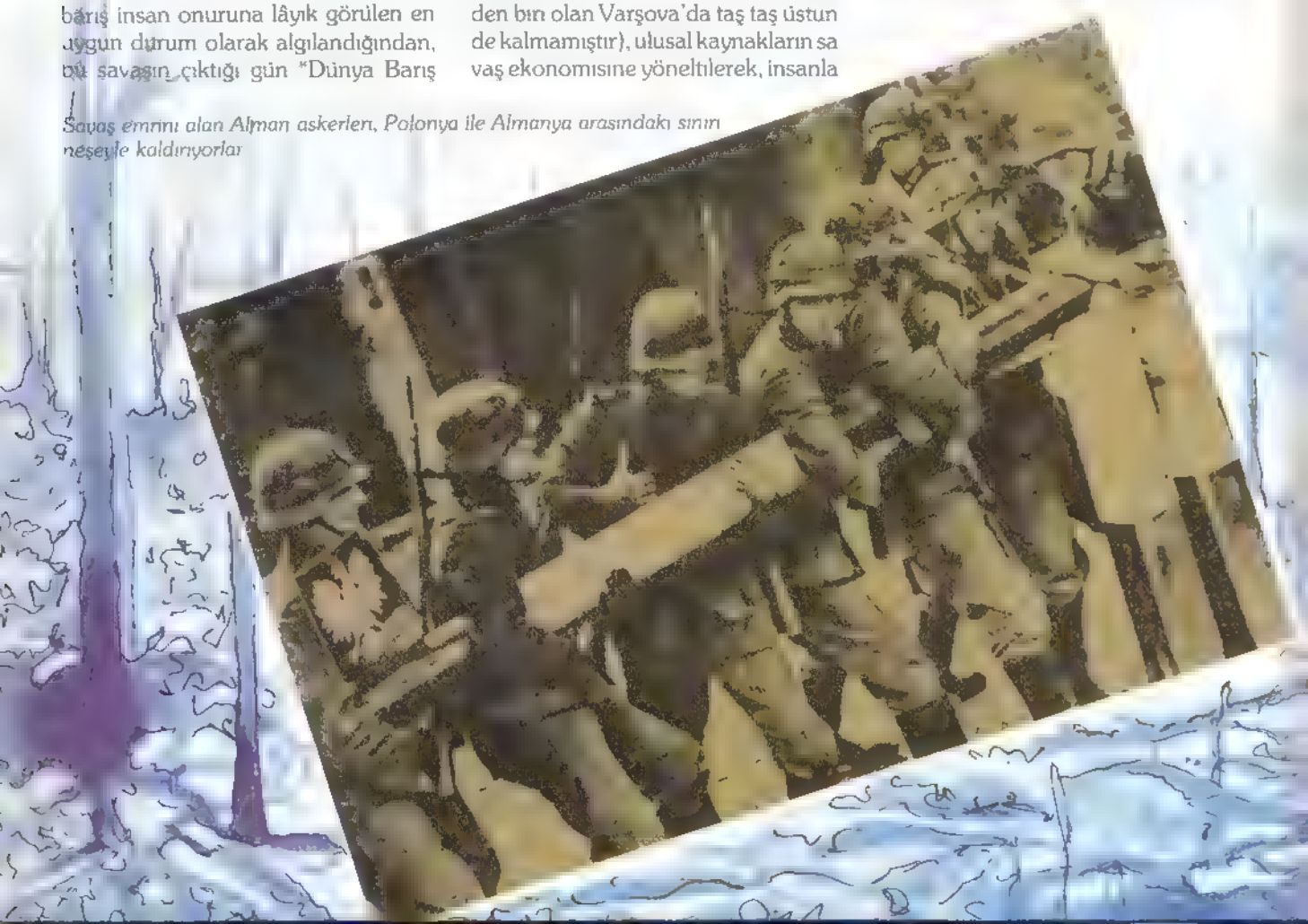

Savaş emrini alan Alman askerleri, Polonya ile Almanya arasındaki sınır neşeyle kaldırıyorlar

nın, miktarı artan malların tümünü kendi ülkelerinde tüketmeleri olanaksızdır, bunları dünya ölçüsünde başka ülkelere satmak zorundadırlar; öte yandan, bu malları üretmek için gereksindikleri hammaddelerin tümünü de kendi ülkelerinden sağlamaları olanaksızdır, o halde bunları da dışarıdan alacaklardır. İşte erken endüstrileşen İngiltere ve Fransa gibi ülkeler, kendileriyle ticaret yapmaya razı olmayan diğer kıtalardaki ülkeleri zorla egemenlikleri altına alarak, onların ekonomik zenginliklerine el koymuşlardır. Bu olaya "sömürgecilik" adını veriyoruz

Ancak, Avrupa'nın tüm ülkeleri aynı anda sanayileşmemişlerdir. Özellikle Almanya'nın ve Asya'da Japonya'nın sanayileşmelerini gecikmeli olarak gerçekleştirmeleri, onların bu endüstrileri destekleyecek sömürgelerden yoksun kalmalarına yol açmıştır. İşte I. Dünya Savaşı dünya pazarının yeniden paylaşımı için çıkmış ve Almanya ile Japonya yenilmişlerdir. I. Dünya savaşının sona erdiği 1919'dan, II. Dünya savaşının başladığı 1939'a kadar geçen 20 yıllık sürede, mağlup ülkelerde, o zamana kadar eşi görülmemiş toplumsal ve siyasal olaylar yaşanmıştır. Ve işte, II. Dünya savaşına kendine özgü, diğer savaşlardan kınden farklı kimliğini verecek olan özellikler, bu olaylardan kaynaklanmıştır.

İki savaş arası dönemde, hem I. Dünya savaşının yol açtığı ekonomik sorunlarla uğraşan, hem de yüksek savaş tazminatları ödemek zorunda kalan yenik devletler, bir de büyük bir işsizliğe yol açan 1929 ekonomik bunalımının darbesini yemişlerdir. Bu durumda, Almanya, İtalya ve Japonya gibi yenik ülkeler, içine düştükleri sıkıntılı duruma bir sorumlu aramaya başlamışlar ve sonunda herşeyin demokratik rejimden kaynaklandığı sonucuna vararak; sert, disiplinli, askeri, tepeden inme kararları halkın fikrini hiç almadan, onlara emir biçiminde dayatan otoriter yönetimlerin durumlarına çare olacağını düşünmüşlerdir. Böylece İtalya'da Mussolini'nin faşist partisi, Almanya'da Hitler'in Nazi partisi ve Japonya'da da bunlardan hiç farkı olmayan sertlik yanlıları iktidara gelmiştir. Bunun yanı sıra, Almanya'da geçmiş olayların yarattığı aşağılık komp leksinden kurtulmak üzere, Almanların "üstün ırk"a mensup oldukları, daha doğrusu, üstün ırkı yalnızca Almanların meydana getirdiği ve Yahudilerin "aşağı ırk"ın temsilcileri olarak, Almanya'nın birçok sıkıntısının başlıca sorumluları oldukları, Nazi partisi tarafından, devletin resmi görüşü haline getirilmiştir. Özellikle Yahudilere yönelik olan bu tavır, aslında "Arı ırk"tan olmayan, yani Almanlara akraba uluslardan olmayan tüm insan cinslerine yönelik olmuştur. Bunun yanı sıra, "hayat sahası" adı verilen bir görüşle, Alman asıllı insanların yaşadıkları tüm ülkelerin aslında, Büyük Alman İmparatorluğuna ait olduğu iddia edilmiş, ve bu nedenle Nazilerin iktidara gelmesinden sonra Alman devletinin adı "III. Reich", yani Üçüncü İmparatorluk haline dönüştürülmüştür. İkinci Dünya savaşının başlıca nedenlerinden biri de bu olacaktır

İşte sevgili çocuklar, iki savaş arası dönemde Almanya'nın; Orta ve Doğu Avrupa'da; İtalya'nın; Afrika ve Balkanlar'da; Japonya'nın da Uzak Doğu'da topraklarını genişletmeye başlamaları ve kendi uluslarından olmayan kişilere insanlıkdışı muamelelerde bulunmaları, tüm dünyanın demokratik ülke ve insanlarının büyük çaplı tepkilerine yol açmıştır. Ama çocuklar, savaş kolay bir iş değildir, buyuk felâketlere yol açan bir eylem olduğu için, ancak bıçak kemiğe dayandığı zaman çıkmaktadır

Savaş Başlıyor

Japonlar Uzak Doğu'da Mançurya ve Çin'i işgâl etmişler; İtalyanlar Habeşistan ve Arnavutluk'u ele geçirmişler, Almanlar da Avusturya ve Çekoslovakya'yı kendilerine kattıktan sonra, 1 Eylül 1939'da Polonya'nın işgâline başlamışlardır. İşte artık geri dönülmez noktaya gelindiğini düşünen Fransa ve İngiltere, Almanya'ya savaş ilân etmişlerdir. Böylece esasını Almanya, İtalya ve Japonya'nın oluşturduğu "Mihver" Devletleriyle, gene esasını Fransa, İngiltere ve Sovyetler Birliği'nin oluşturduğu "Müttefik" Devletler (bunlara sonradan ABD de katılacaktır) arasında, dünyanın o zamana

kadar gördüğü en büyük savaş başlamış olmaktadır. Bu savaşa çeşitli aşamalarda katılan ülke sayısı 60'tır. Bu ülkelerin toplam nüfusu 1 milyar 700 milyon olup, o zamanki dünya nüfusunun dörtte üçünü meydana getirmektedir Bu ülkelerin savaşın sıcağıyla doğrudan tanışmalarının yanı sıra, tarafsız kalan ülkeler de, savaşın çeşitli sıkıntılarına katlanmak zorunda kalmışlardır. Örneğin, tarafsız ülkelerden biri olan Türkiye, sınırlarını korumak üzere askeri harcamalarını artırmak zorunda kalmış, öte yandan, kaynakların daha çok orduya yönelmesi yüzünden, giyecek ve giyeceğe varana kadar birçok şey kameye bağlanmış, geceleri karartma yapılmıştır. Ayrıca bütün bunların yanı sıra, ülke kalkınması çok gecikmiştir Demek ki bu savaş insanlığın tümünü ve bugünlere varana kadar geleceğini etkilemiştir.

Savaş başlangıçta mihver devletlerinin üstünlüğü içinde geçmiştir. Polonya'nın 28 Eylül'de teslim olmasından sonra, Almanlar bu kez Batıya yönelerek 14 Mayıs 1940'ta Hollanda'yı, 15 Mayıs'ta Belçika'yı teslim almışlardır. 22 Haziran'da ise Fransa'nın kuzeyi işgâl edilmiştir. 1940'ın sonlarına doğru Balkanlara yönelen Mihver devletlerinden İtalya, Ekim'de Yunanistan'a asker çıkartmış, bu arada Almanlar Bulgaristan'a girmişlerdir. 1941'in başında Yugoslavya'ya sıçrayan savaş, 17 Nisan'da bu ülkenin teslimine yol açmıştır. Savaşın asıl büyük cephesi ise, 22 Haziran 1941'de açılan Sovyet cephesidir. En kanlı savaşlar "Doğu cephesi" adı verilen bu bölgede meydana gelmiş ve sivil, asker, yaklaşık 20 milyon Sovyet yurttaşı ölmüştür. Japonlar ise Uzak Doğu ve Pasifik'te hızla yayılırlarken karşılarında büyük bir engel olarak duran ABD'yi saf dışı bırakmak için, onların Hawai'deki "Pearl Harbour" deniz ussune bir baskın düzenlemişlerdir Bu olay üzerine ABD'nin muttefiklerin safında savaşa girmesi olayların tüm akışını tersine çevirmiştir.

20. yüzyılın son çeyreğinde yaşayan siz çocuklar, teknoloji ve üretim kapasitesinin ne kadar önemli olduğunu biliyorsunuz. Askerler ne kadar kahraman olurlarsa olsunlar, savaş herşeyden önce düşman silahlarını yok etmek ve kendi kayıplarını hızla karşılamak demektir. ABD'nin büyük üretim gücü ve teknolojiyle savaşa katılması, mihver devletlerinin tahrip olan silahlarının yerine yenilerini koymakta yetersiz kalmalarına yol açmıştır. Öte yandan, kendi ülkesi savaş görmeyen ABD endüstrisi, müttefiklerin kaybettiğinden daha fazla silah ve teçhizat üreterek, savaşın onların lehine dönmesindeki en büyük etken olmuştur. Unutmayalım çocuklar, savaşları fabrikalar kazanır. Bunun sonucunda, 1942'den itibaren tüm cephelerde gerilemeye başlayan mihver devletleri, 1945'te birbirlerinin ardına teslim olmuşlar ve böylece tarihin en kanlı savaşı sona ermiştir

Demokrasilerin Zaferi

Ama, barışsever Türk çocukları, bu savaşın asıl önemi, dünya tarihinde ilk kez, demokrasi karşıtı güçlerle, demokrasi yanlısı güçlerin çarpışmış olmalarıdır. Bu savaş müttefik ülkeler açısından, bir ülkünün gerçekleştirilmesi için verilen bir mücadele olmuştur. Siyasal rejimleri ve dünyaya bakışları çok farklı olan birçok ülke ve insan, demokrasi ve özgürlük ilkelerinde birleşerek, insanları köle haline getirmek isteyen mihver devletleriyle savaşmışlardır

Birkaç örnek bu durumu daha açık hale getirecektir; İşgâl altındaki Fransa'da Almanlara karşı mücadele etmek üzere kurulan "Direnme" örgütüne, 2 500 Alman siyasal sürgününden başka, 27.000 kadar da Alman subay ve askeri katılmıştır. Ayrıca nazilerle iş birliği yapmak istemeyen birçok Alman ile Mussolini'nin despotizmine karşı olan birçok İtalyan, müttefik saflarında çarpışmıştır. Bunun yanı sıra, daha sonra Fransızlara karşı bağımsızlık mücadelesine girişecek olan Cezayir'den 300.000 kişi mihvere karşı savaşmıştır. İngiliz ordusunda çarpışan Hintlilerin sayısı ise 2,5 milyondur Japon militarizmine karşı çarpışarak ölen Asyalılar ise sırasıyla, 10 milyon Çinli, 2 milyon Endonezyalı, 1 milyon Filipinlidir. Tabii bunlara, sırf Alman larla aynı ırktan olmadıkları gerekçesiyle gaz odalarında öldürülen, sonra da yakılan, kadın, çoluk, çocuk demeden saçma bir inanış uğruna katledilen 10 milyona yaklaşan Yahudi, Çingene, Polonyalı, Rus vb.'yi eklemek gerekmektedir.

Sevgili çocuklar, bu iç karartıcı tabloyu aklımızda tutmamız gerekmektedir. İnsanların önemli bir bölümü, insanlık onuruna lâyık yegâne siyasal rejim olan demokrası ülkusü için herşeylerini, hatta canlarını bile vermekten çekinmemişlerdir Bu kadar zor kazanılan bir yaşama biçiminin ve barışın korunması, yeni kuşakların bilinç düzeyine bağlıdır. Ülkemiz sizlerin sayesinde demokrası ve barışı daha ileri götürecektir. 1 Eylül Dünya Barış Günü hepimize kutlu olsun

Tanklardan sonra piyade birlikleri geliyor, alevler içinde yanan kasabalardaki son direnme merkezlerini de imha ediyorlardı

BİZİ YAŞATAN DOĞA

ÇELİK DELEN, KUM YİYEN, DENİZKESTANELERİ

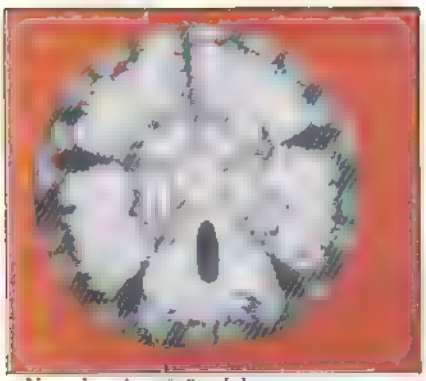

X-ışınlarıyla görünebilen genç denizkestanesi

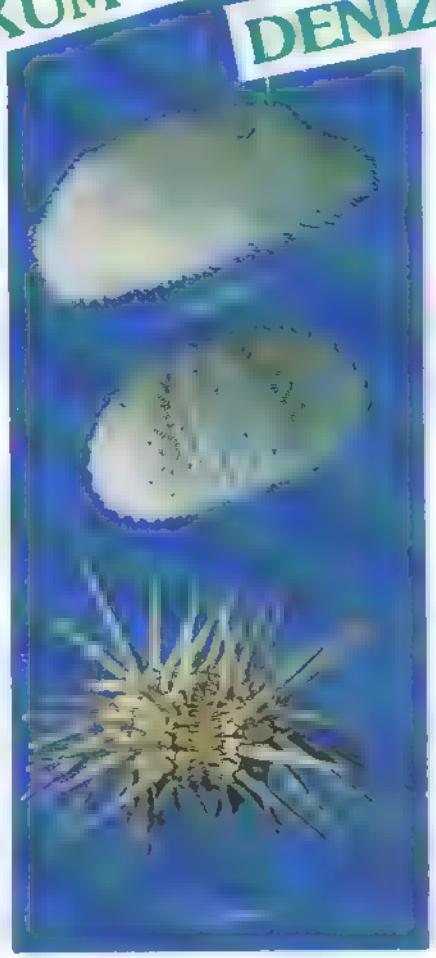

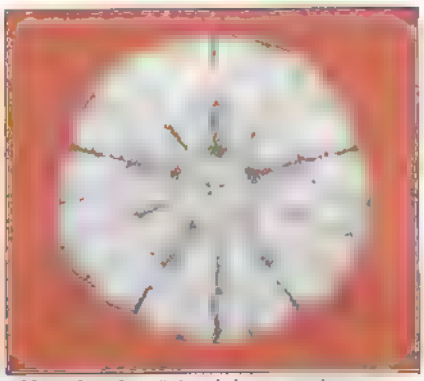

X-ışınlarıyla görünebilen yetişkin denizkestanesi

Yeryüzünde ilk canlıların biz insanlar olmadığını biliyorsunuz. İnsanlardan önce karada ve denizde yaşayan yüzbinlerce türde canlı vardı. Bunlardan bir bölümü ne yazık ki günümüze kadar gelemediler, yok oldular. Bazılarıyla ise bugün hâlâ yeryüzünü paylaşıyoruz. Ne kadar güzel!.. İşte, denizde yürürken belki de dikenleri bazılarınızın ayağına batmış olan denizkestaneleri de, insanlık öncesinden günümüze kadar gelen canlılardan biri.

Denizlerde 900 türü yaşayan denizkestanelerinin dikensiz kabukları (çoğunuzun evinde vardır) simetrik yapılarıyla insanda hayret uyandıran bir güzellikte dir. Denizkestaneleri, ilginç yaşam biçimleriyle de hayvanlar dünyasında apayrı bir yere sahiptir.

Avrupalıların denizkestanesi yediklerini, Fransızların ise bu deniz hayvanına bayıldıklarını biliyor musunuz? Etini çok lezzetli bulurlar. Eski Romalılar ve Yunanlıların da sofralarından denizkestanelerini eksik etmedikleri söylenir.

Bu dikenli hayvancıklar, denizlerin en obur canlılarındandır. Şaşırdınız mı? Akdeniz'in en büyük otoburları olarak bilinen denizkestaneleri yosunları büyük bir iştahla tüketir. Bulduklarını bütün bitkileri yer, kayaları çırçıplak bırakırlar.

Denizkestaneleri nasıl / hareket eder, yürür, gezinir? Onların yürümelerine hem dikenleri, hem de tüp ayakları yardımcı olur. Canlı bir denizkestanesinin üzerinde dikenlerin rengindeki ince hortum şeklindeki tüp ayakları görebilirsiniz; bu ayaklar dikenlerin arasından çıkar. Tüp ayakların emerek ve tutunarak denizkestanesinin yürümesini sağlamak gibi görevleri vardır.

Denizkestanesinin ağzı, kabuğunun alt kısmındadır. İçinde de Aristo Feneri dediğimiz çok güçlü bir çiğneme aygıtı bulunur. Dişleri bazı türlerde o kadar güçlüdür ki, kayalarda, şamandıraların çelik govdelerinde bile yuva kazabilirler.

Denizkestanelerinin çeşitli türleri vardır, demiştik. Yassı denizkestaneleri dalga ağızlarında, sığ kumluklarda yaşarlar ve çeşitli besinlerin yanısıra ne yerler biliyor musunuz? Kum! Evet, kum bile yerler. Kum da yenir mi, demeyin ve gülmeyin. Bazı kum tanelerinin üzeri minicik bir bahçe gibidir. Üzerinde mikroskobik bitkiler, yararlı bakteriler, nefis yiyecekler bulunur! Yassı denizkestanesi, kumu ağzına alır, çiğner ve yutar. Dişlerinin çeliği bile oyabilecek güçte olduğunu söylemiştik, değil mi?

Yetişkin bir denizkestanesinin ağız bölgesinde, 1 milyona yakın minik tüp ayaklar olduğu sanılıyor. Ne kadar çok! Bu ayaklardan bir kısmı "kova" işlevi görür. Denizden aldıklarını tutar ve saklar. 150 bin ayak da besin toplar.

Denizkestaneleri, yumurtalarını ve spermlerini suya bırakırlar. Döllenmiş yumurtadan çıkan minik larvalar, su yüzeyinde 1-2 ay beslendikten sonra minik denizkestanelerine dönüşmek üzere deniz dibine, kumlara çökerler.

Denizkestaneleri üzerine anlatılacak çok şey var. Şimdilik şu kadarını söyleyelim. Bazı balıklar, deniz böcekleri ve ıstakozlar denizkestanelerini dikenleriyle birlikte yutarlar. Yengeçler, denizkestanelerinin kabuklarını dışardan delerek etlerini yerler. Denizyıldızları da denizkestanelerini çok severler.

Bir iki önemli noktayı daha aklınızda tutun. Bazı denizkestane türlerinin dikenleri zehirlidir. Ama bunlar bizim sahillerimizde pek yaşamazlar.

Dalgaların sahillere sürüklediği ölü denizkestanelerinin dikenlerini kuruduktan sonra elinizle yolabilirsiniz ve rafınızda veya masanızın üzerinde süs olarak saklayabilirsiniz. Onların bizim sanlardan milyonlarca yıl daha önce yeryüzünün konukları olduğunu da sık sık anımsa

SEVGİLİ KARDEŞİM

ERCAN DİNÇER

UZAYLILAR

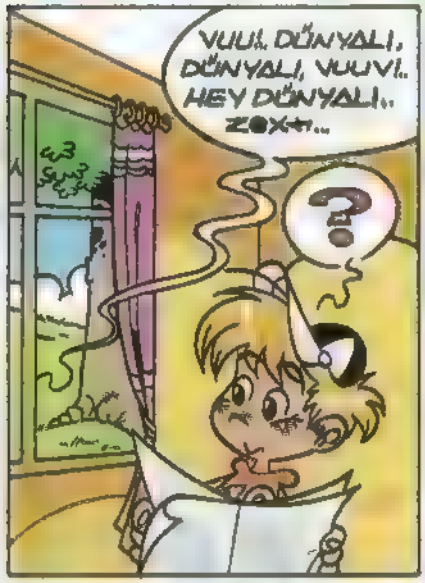

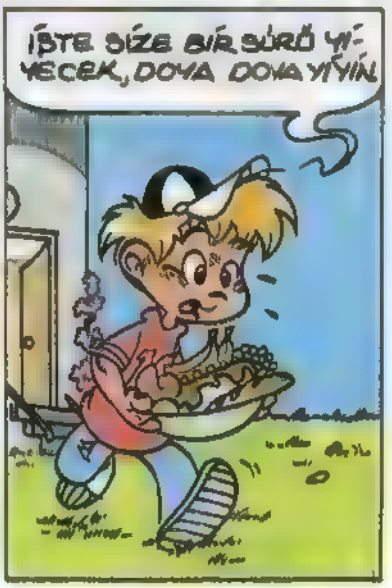

AMA... AAA?!..
HEEY!.. NASIL KANDIRDIK AMA HAH, HAA!..
HAH, HAH, HAAY!.. AY, ÇATLIYCAM ŞİMDİ GÜLMEKTEN...
ALLAH KAHRETSİN ŞU UYDURUK HABER YÜZÜNDEN BACAK KADAR VELEDLERİN MASKARASI OLDUK...
CAARD!
ERTESİ GÜN...
VUUN!! DÜNYALI, HEY, DÜNYALI... BAKSANA...
EEE!. SIKTINIZ AMA...
YETER BE, YETER.. DEFOLUN BACAKSIZLAR...
?
ALIN SİZE!.
PAT
!!!YK?!
AYNI NUMARAYI BİR DAHA YUTARMIYIM HIÇ... NASIL DA YEDİLER BİŞEYİ KAFALARINA...
VROOM
?
?
ANNEE!.
ALO, ALO, DÜNYADAN MARS'A, DÜNYALILAR HİÇ BARIŞ SEVER DEĞİLLER. BİZE YİYECEK VERMEDİLER, KAFAMIZA DA ŞİŞE ATTILAR. MARS'A GERİ DÖNÜYORUZ!
E.DINCER

BABAM NE DESİN?

öykü

Yazan: Refik DURBAŞ
Resimleyen: Erdogan UĞURLU

Babamın bir huyu var çok hoşuma gidiyor. Zaman zaman arkadaş toplantılarına beni de götürüp caka satmak.

Benim oğlum yemeğini kend

Sanki insanın kendi yemeğini ken disinin yemesi bir marifetmiş gibi.

Benim oğlum butun sayıları bili

Bir iki truva, katır, Paris

Aaa İngilizceyi de sokmuş

Hele Türkçeyi ağzında yuvarlayıp bazı sözcükleri de değişik biçimde söyledin mi aman nasıl keyfleniyorlar.

Babaya bir öpücük ver!..

— Olmaaaz, öcüpük vermeemm!

Gelde şimdi dalganı geçme.

Arkadaş toplantıları dedim ya, babamın evden kaçmasının bir yontemi de bu. Bu toplantılar da hiç bitmez. Liseye başlangıç toplantısı, lisede ilk kıra çıkış toplantısı, işe yeni başlayanların işbaşı yapmalarının yıldönümü toplantısı, işten ayrılanların ayrılış toplantısı... Bir de yıldönümleri var. Mudurun eşiyle ilk tanıştığının yıldönümü, mudurun eşiyle ilk dans edişinin yıldönümü... Şefin Amerika'ya gıdışinin yıldönümü...

Annem kızmakta haklı:

— Bunca zamandır evlendiğimizin yıldönumunü hiç hatırlıyor musun?

Babam ne desin?

Dün de böyle bir yıldönümüne gittik. Yıldız Sarayı Yeşil Sera'da 68'lilerin yıldönümüne. Şimdi koca koca adamlar, bana ne onların yıldönümunden ..

- Baba, dedim, ben gelmesem, siz kendi aranızda, hem benim derslerim var.

Babam kaşlarını çattı,

— Olmaaz, bu 68'lilerin toplantısı ama, sen de 68'li sayılırsın.

Bu da nereden çıktı? Ne ilgisi var Suratımı asacak oldum. Babam,

Bak, 68'in tersi ne yapar, 86. Sen kaç doğumlusun, 86'lı. Demek ki sen de ters taraftan 68'lisin. Gordun mu? Sen de mutlaka geleceksin.

Tabii çaresiz gittik. Aman ne sıkıcı bir gün. Hepsi kendisini yirmi yıl öncesinde sanıyor. Neyse bu konuyu bir başka zaman anlatırım.

Hayır, guzel bir gündü. Onlar birbirleriyle şakalaştılar, konuştular. Ben şarkılar söyledim, çiçekler topladım.

Çok güzel yemekler yedim.

Bir kez daha,

- Aman ne guzel kendi yemeğini kendisi yıyor, diye ovgüler aldım.

Ama şimdi duşunuyorum da gelecek yıl babamla 69'lar toplantısına gidersem babam da,

— Oğlum, merak etme, ne fark eder, sen de zaten 69'lu sayılırsın, 96 senin doğum yılın değil mi? derse ne yapacağım.

Babam bu, diyebilir de...

ÖYKÜ

PARMAKLARIN UCUNDAKİ ÜLKE

Yazan: Elvan PEKTAŞ

Resimleyen: Hulya DELİBAŞ

Ülkemi arıyorum. Gördünüz mü acaba?" dedi. Gururlu, başı dimdik, kendisinden emindi. Onu sorarken. Karşısındaki koyluya

"Hayır," dedi. "Buralarda hiç kayıp bir ülkeye rastlamadım şimdiye kadar." Sonra sözlerine

Ama istersenız bir de şu tarafa bakın. Belki orada bulursunuz," diye devam etti, her sene leyleklerin kendilerini terk edip gittikleri tarafı göstererek. "Leylekler her bahar o taraftan gelip gene yaz bitiminde o tarafa doğru terk edıyorlardı bu diyarları. Adam o tarafları hiç görmemişti, hiç oralara gitmemişti ama mutlaka o tarafta birşeyler olmalı diye düşünüyordu. Öyle ya leylekler bu konuda bu kadar ısrarlı oluyorlarına göre. Dinlenmek için tarlanın gürleşip ısınmış ya da yağmurla nemlenmiş toprağına uzandığında hep o tarafa gittiğini hayal etmeye çalışırdı ama bir türlü tam hayal edemezdi. Bilmiyordu ki, orada ne olduğunu nasıl hayal etsin? Gene ısrarla

"Bir de şu tarafa bakın. Orada olabilir," dedi aynı yönü göstererek.

Teşekkür etti koyluya gene başı dimdik ve gururlu. Sonra da o tarafa yöneldi. Ne kadar gittiğini bilmiyordu, farkında değildi ama sorusunu tekrarlamak için yeterince yol kattettiğine karar verdi.

Onun kararları hep kesindi. O her zaman kararlıydı ama her zaman

Gene yolda rastladığı bir kadını durdurdu.

Affedersiniz, ben ülkemi arıyorum da. Burada olabileceğini söylediler. Gördünüz mü acaba?"

Kadın, bu sorudan çok onun başındaki taçla ilgilendi.

Başınızdaki ne güzel bir taç, sizin mi?"

Evet," dedi başı her zamankinden dik. "evet benim."

Çok beğendim tacınızı. Bizim kralın tacı bu kadar güzel değil doğrusu." Sonra, birden aklına gelmiş gibi devam etti. "Siz de kral mısınız? Bizim buralarda yanızca krallar taç takarlar da!"

Ben bir prensim.

Kadın daha da bir merakla

Yaa! Nerenin prensisiniz aca

ba? Sizi buralarda hiç görmedim daha önceden. Ben bu civardaki kral, kraliçe ve prenslerin hepsini tanırım da.

—"Ben de henüz bilmiyorum nerenin prensi olduğumu. Zaten onun için yollardayım ya! Prensi olduğum ülkemi arıyorum ben, dedi kadına

Kadın biraz düşündükten sonra üzgün üzgün,

—Buralarda bir yerlerde olduğunu sanmıyorum ülkenizin, yazık! Tam tersi olmasını isterdim oysa. Tacınızı çok sevdim de.

Sonra birden heyecanla,

—"Neden şu tarafta aramıyorsunuz ülkenizi? Evet, evet, eminim orda dır, dedi parmağıyla kendisi için çok çok uzaklarda olduğuna inandığı bir yerleri göstererek

Kadın gerçekten emindi bu güzel taçlı prensin kayıp ülkesinin o tarafta olduğuna Çünkü bir zamanlar o taraftan, bakımlı atlar tarafından çekilen, çok süslü bir araba gelip, kadının ülkesinden geçip gitmişti

Kadın, o günden beri kendisini hep o arabanın içinde, arabanın geldiği yöne doğru gider hayal ederdi. Böyle güzel atlar ve böyle güzel bir araba geldiğine göre hep güzel şeyler olmalıydı orada. Eh, bu güzel taçlı prense de çok güzel şeylerin olduğu bir ülke yakışırdı.

Prens, teşekkür edip kadının gösterdiği tarafa doğru yola çıktı.

Kadınsa, prensin arkasından hayranlık dolu bir imrenmeyle baktı. Sonra içini çekerek,

—"Keşke ben de ülkesini arayan bir prenses olsaydım. Ülkemi ararken böylece bir dolu yer görürdüm," dedi. Sonra, büyük bir fedakarlıkla,

—"Üstelik bunun için bu kadar güzel bir tacım olmasa bile olabilirdi," diye geçirdi içinden.

Prens, gene umutları hiç sarsılmadan kadının gösterdiği tarafa doğru yol aldı. Onun umutları hiç sarsılmazdı

zaten. O alışıktı yollar katederek ülkesini aramaya. Kendisini bildi bileli ülkesini aramıştı hep. Hem de hiç umudunu yitirmeden.

Çocukluğundan ilk hatırladığı şey taçtı. O zaman başına büyük gelirdi. Tacının ona, nereden ve nasıl gelmiş olabileceğini düşünmemişti hiç. O, tacın kendisinin olduğundan o kadar emindi ki. Tacı vardı, demek ki o bir prensti. Prens olunca da bir ülkesi olması gerekiyordu.

İşte bu düşünceyle çıkmıştı yola. Yollar, yollar katetmiş, bir dolu ülke geçmiş, bir dolu insanın hayallerinde yaşatıp bir türlü gidemedikleri, yalnızca parmaklarının ucuyla gösterdikleri yüzlerce yerde kayıp ülkesini aramıştı. Bugün de değişen birşey yoktu. Hâlâ prensi olduğu kayıp ülkesini arıyordu.

Her zamankı gibi yeterince yol kat ettiğine inandığı bir anda yaşlı bir köylüye rastladı. Hiç yılmadan, kendisini bildi bileli tekrarladığı sorusunu sordu gene.

– Ülkemi arıyorum, gördünüz mü acaba?

– "Havır" dedi adam sakalını kaşıyarak. Sonra devam etti "Peki ya siz, siz buralarda bir prens gördünüz mü?"

– Bir prens mi arıyorsunuz? Ben de bir prensim. Aradığınız ben olamaz mıyım?

Yaşlı adam bizim güzel taçlı prensi süzdü şöyle bir. Sonra sakinliğinden hiçbir şey yitirmeden,

– Olanılır, dedi.

Yaşlı adam heyecanlanmak için çok yaşlıydı artık. Daha doğrusu bu dünyadaki tüm heyecan verici olaylarla karşılaşmış ve tüketmişti. Herşeyin olabileceğine inanırdı. Eh, buna inandıktan sonra da, insanı hiçbir şey heyecanlandıramazdı doğrusu. Ama prens gençti. Bu dünyada herşeyin olabileceğini bilmiyordu daha. Onun için heyecanlıydı.

– Bizim kral öldü de. Hiç çocuğu yoktu. Ülkeyi yönetecek kimse kalmadı. Onun için bizim ülkeyi yönetecek bir prens arıyordum.

Prens kayıp ülkesini aramaktan vazgeçti birden. Hem belki de şimdiye kadar kendi ülkesine bir prens bul[illegible] Kendi [illegible] için olan bir ülke bulmuştu. Bugüne kadar geçtiği ülkelerin en güzelini canlandırmaya çalıştı hayalinde. İşte yeni ülkesini bu ülkeden de güzel yapacaktı.

– "Evet, sanırım aradığınız prens benim." dedi yaşlı adama, yüzünde ilk defa beliren bir gülümsemeyle.

O güzel taçtan hiç etkilenmeyen yaşlı adamın gözleri, bu güzellikler vadeden gülümsemeyle kamaştı.

– "Evet, sanırım aradığımız prens sizsiniz. Hadi ülkemize gidelim." dedi sakin ve emin.

UZAKDOĞU'NUN KÜÇÜK YILDIZI: JAPONYA

BAŞKA ÜLKELER İNSANLAR

Anlatan: Keiko NONAKA

Merhaba çocuklar, ben Keiko, yine karşınızdayım. Daha önceki iki yazıda, geleneksel ve eski Japonya'yı tanıtmıştım. İkinci Dünya Savaşı felaketinden sonra ayağa kalkmayı başaran, memleketim Japonya. Doğayı seven duyarlı insanlar diyarı. Hasretle ülkemi anıyor ve Japonya masalıma devam ediyorum.

Bu son yazıda, çağdaş dünyada bilinen adıyla "Japon mucizesi"ni anlatacağım. "Zipangu" (Altın ada)'dan teknoloji ülkesine dönüşen, uzakdoğunun lideri, küçük yıldız Japonya'yı

BAŞKENT TOKYO

Butun dünyada bilinen başkentimiz Tokyo. Her geçen gün biraz daha gelişiyor. "Japon Mucizesi"nin sembolü Tokyo, dünyanın merkez kentlerinden biri olarak insanların ilgisini çekiyor.

Tokyo, Japonya'nın politika, ekonomi, kultür merkezi: Meclis, bakanlıklar, büyük mahkeme, müzeler, tiyatrolar, spor tesisleri, buyukelçilikler, büyük şirketler, büyuk alış veriş merkezleri... Tokyo'da bir ülkedeki faaliyetlerin tümunü kapsayacak fonksiyonlar bulunuyor. Japon İmparatorluğu Tokyo'da.İmparator ailesi ve akrabaları da Tokyo'da oturuyor. Geçtiğimiz ocak ayında ölen eski imparator Hirohito yerine tahta geçen yeni imparator Akihito, Japonya'nın yeni dönem ünvanı "Heisei Dönemi"ni (Tamamlanmamış barış anlamında) başlattı. Yani, 1989 yılı aynı zamanda "Heisei I"dir. Japonya'da her imparatora göre değişen soy ünvanı,İsa'nın doğumundan daha yaygın şekilde tarihleri belirtmek için kullanılıyor. Imparator, Japonya'nın varlığının ve Japon milliyetçiliğinin sembolü olarak, halkın saygısını topluyor.

Güzel, dinamik başkent, Tokyo. Ama elbette çok da sorun var. Başta nüfus fazlalığı konusuna dikkatinizi çekelim. Şu anda Tokyo'nun nüfusu 12 milyona yaklaşıyor. Bu, bütün Japonya nufusunun hemen hemen onda biri. Tokyo ve çevresi o kadar kalabalık ki, çeşitli sorunlar ortaya çıkıyor. Hayat pahalılığı, trafik, ahlâki yozlaşma ve insan ilişkilerinin zayıflaşması... Çevre kirliliği de maalesef bir gerçek. Çok sayıda inşaat, fabrika ve araba yüzünden havası, ırmakları ve denizi kirleniyor. Nüfus fazlalığı çöp sorununu da doğuruyor. Japonlar genelde çevreyi temiz tutmaya özen gösterirler ama, arada bir, saygısız insanlar çöpleri yere atıyorlar. Bu tür davranışlar kesinlikle olmamalıdır.

Ama, süper büyük kentin çekicilığı insanı hiç bırakmıyor. Orada, istediğiniz zaman istediğiniz olanaktan yararlanabilirsiniz. Gerçi sorunlar çok ama, birçok insan Tokyo'da yaşamaktan hoşlanıyor.

JAPONYA'DA ULUSLARARASI FUARLAR

Japonya'da, yıllardan beri, çeşitli konularda uluslararası konferanslar, seminerler, toplantı ve fuarlar düzenlenir. Bu olay da, Japonya'nın uluslar arasında önemli bir yeri olduğunu gösterir. Sizin de ilginizi çekebileceğini düşünerek, fuar etkinlikleri üzerinde duracağım.

Son dönemin önemli fuarları. 1985 yılında, Tukuba şehrinde açılan "Fen fuarı"; 1988 yılında Nara şehrinde açılan "İpek Yolu" fuarı; şu anda

Yokohama'daki "Çocuk ve Evren" fuarından

devam eden Yokohama Fuarı. 1990 yılında ise Osaka şehrinde "Çiçekler ve Yeşillik" fuarı açılacak. Bunların dışında, çeşitli illerde küçük çapta pek çok fuar yapılıyor. Japonlar fuarları çok severler, çünkü yeni bilgiler edinmeye ve gelişmeleri tanımaya çok meraklıdırlar. Ayrıca, fuarları bir eğlence fırsatı olarak değerlendirirler. İşte bu fuarlar sayesinde, Japonların bilgi ihtiyaçları hoş bir şekilde karşılanmış oluyor. Üst üste yapılan pek çok fuarda, özellikle çocukların bilgi alanlarını genişletmek de amaçlanıyor. Okuldan değil de, fuarlardan bilgi edinmek, çocuklara daha hoş ve eğlenceli geliyor Nitekim Yokohama kentindeki fuarın konusu "Evren ve Çocuklar"

JAPONYA'NIN FATİH KÖPRÜSÜ

Türkiye'de geçen sene Japonların yardımıyla inşa edilen Fatih Sultan Mehmet Köprüsü açıldı. Bundan önce, Japonya'da da Büyük Seto Ohaşi Köprüsü açılmıştı. Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'ne getirilen Japon teknolojisi, Büyük Seto Ohaşi Köprüsü'nde de uygulanmıştır. Bu köprü, uzun mu uzun yıllar plânlanıp, nihayet 1988 yılında insanların rüyasını gerçekleştirecek şekilde dünyaya geldi.

5 adayı kapsayan 2 yakayı bağlayan, 10 köprüden oluşan 13 kilometrelik köprü zinciri... Üst katı kara yolu, alt katı demiryolu, olduğu için çok sayıda yolcu ve araç taşıma yeteneğine sahiptir. Köprü aynı zamanda, güzel bir turistik tesistir. Köprü tarafından birbirine bağlanan adalarda, dinlenme ve eğlence alanı bulunuyor O adalarda, insanlar güzel Seto Nai Kai Denizi'ni seyretmekten zevk alabilirler Büyük Seto Ohaşi Köprüsü'nün kendisi ve Seto Nai Kai Denizi'nin manzarası o kadar güzel ki herkes bayılıyor. Japonya'nın dört köşesinden bir kez olsun mutlaka o kopruyü görmeye gelenler oluyor. Büyük Seto Ohaşi Köprüsü, elbette ulaşma tesisi rolünde de çok iyi çalışıyor. Köprü sayesinde, bağlanmış olan 2 yaka arasını, gerçekten çok kısa bir sürede rahatça gidip gelmek mümkün oldu. 2 yaka arasının yakınlaşması, sadece ulaşma kolaylığı değil köprüye yakın bütün yörelerin ekonomik ilişkilerini güçlendirmeyi de sağlamış oldu. Dolayısıyla o yörelerin daha çok kalkınmasında itici bir etken oluyor

Büyük Seto Ohaşi ve Fatih Sultan Mehmet Köprüleri iki kardeş köprüdür. Özellikle Fatih Sultan Mehmet Köprüsü, Türkiye Japonya işbirliği sonunda ortaya çıkarıldığı için iki ülkenin ilişkilerine de olumlu katkılar yapmıştır. Ben iki köprüye şahit olabilen biri olarak çok mutluluk duyuyorum

Sevgili çocuklar, Japonya'dan gelen küçük Keiko'nun masalı burada sona eriyor. Japonya'dan Türkiye'ye duygusal bir köprü kurarak geldim. Umarım, bu köprüden daha çok insan gelip geçer Hoşçakalın canım çocuklar, hepinizi öpüyorum, eğer İstanbul'da çekik gözlü küçük bir kız görürseniz, ona şöyle seslenin· "Merhaba Keiko!"

Fuarların çocuk eğitiminde önemli yerleri vardır

Dünyanın en büyük kentlerinden Tokyo'da, bir alışveriş merkezi

Tokyo, nufus fazlalığı nedeniyle pek çok sorunla karşı karşıyadır

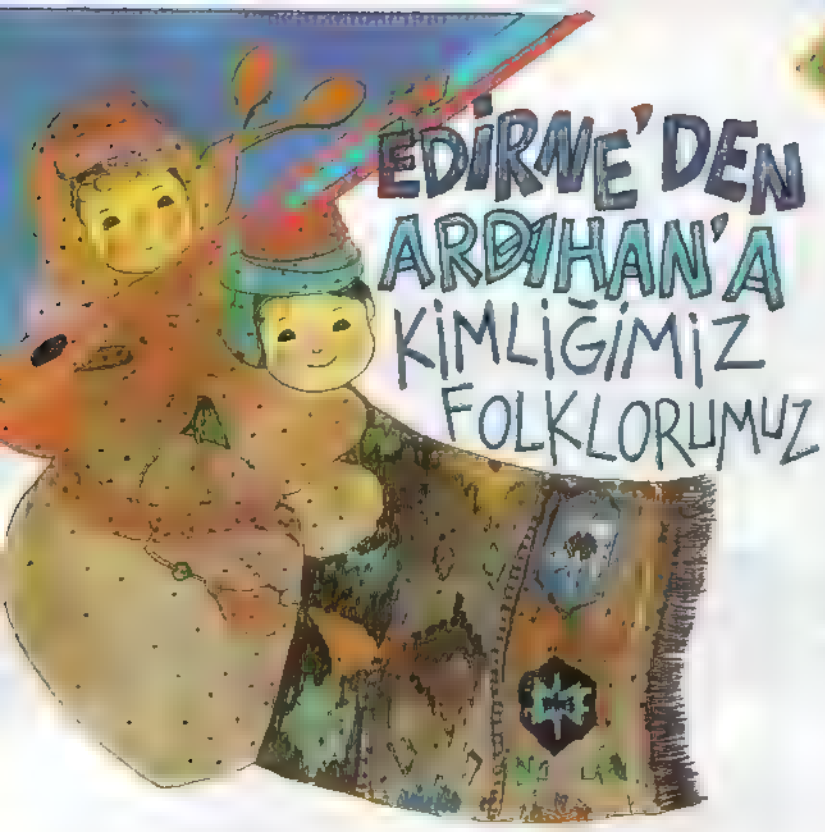

Hazırlayan: Nabey ÖNDER

KIRKLARELİ

Kırklareli Marmara Bölgesinin Istranca ve Ergene bölümlerinde yer alan bir ilimizdir

Kuzeyde Bulgaristan, doğuda Kara deniz, güneydoğuda İstanbul, güney de Tekirdağ ve batıda Edirne illeri ile çevrilidir

Kırklareli'nin de içinde bulunduğu bolgeye Trakya denilir. Trakya adı M Ö. XII. y.y. da bu bölgeye yerleşen "Traklar"dan gelmektedir.

Trakya bölgesine Osmanlı İmparatorluğunun son zamanlarında "Paşaeli" denilirdi. Bu ad, Trakyayı Osmanlı Imparatorluğuna katan Süleyman Paşa'nın adından kaynaklanmaktadır.

Kırklareli'nın bilinen tarihi M O 4200 yillarına kadar uzanır. Bu tarih lerde gerek Anadolu'dan, gerekse Tuna kıyılarından gelen Odris boyları bölgeye yerleşmişlerdir

Sırasıyla Perslerin, Makedonyalıların, Romalıların, Bizanslıların ve Osmanlıların egemenliğinde kalmıştır

Özellikle Balkan savaşlarında zor günler geçirmiş, halk yaşadığı savaş ve göçlerle zorlu bir yaşam kavgası vermiştir Sınır kenti olmanın tedirginliğini, bozgunu, yağmalamayı, yakılmayı yıkılmayı olanca ağırlığı ile yaşamıştır

Yöre insanının da acılarla, özlemlerle, her an yeni bir yere göçme beklentisi ile yoğrulmuş acı ve köklü bir yaşam deneyimi vardır

Sözlü geleneğe göre, yörenin ilk feth edilişinde Murat Hüdavendigâr'ın görevlendirdiği Timurtaş Paşa, kentin bulunduğu yerdeki kuleyi almaya çalışır. Ancak çok iyi korunan kuleye girmek zor olur. Bunun üzerine kırk yiğit adamını bir gece yarısı kuleye sokar Kulenin düşeceğini anlayan kumandan bodrumda bulunan cephaneliği havaya uçurur. Kırk yiğit de şehit düşer

Bu olaydan dolayı kente, "Kırk kımse" ya da kırk şehit anlamında "kırk kımesne" denilir. Zamanla dil surçmesiyle "kırk kımesne" "kırk kılıse" olarak anılmaya başlar.

1924 yılında TBMM'nın kararı ile, kentin adı "Kırklareli" olur

1960'da "Kırklar Baba" şehitliği de yeniden duzenlenir. Kırk akıncının isimleri bir mermer levhaya işlenir

Kırklareli yöresinin halk oyunlarını oynayan bir grup

GİYİM-KUŞAM

Geleneksel erkek giysilerinde, özel gunlerde giyilenlerle gündeliğe giyilenler ve gençlerin giysileri ile yaşlıların giysileri farklılık gosterir.

Gençler üstte kolları tamamen açık "cebeden", yaşlılar ise kolları kapalı "cepken" giyerler Cepken de cebeden de motiflerle süslüdür. Alta ağ kısmı düşük "potur" giyilir. Poturun yanları ve paçaları gaytan motiflerle işlemelidir. Poturun uçkuru üzerine kırmızı veya beyaz renkli dokuma kuşak bağlanır. Gomlek yakasızdır ve önünde çok miktarda duğme vardır. Ayaklara siyah yemeni giyilir

Geleneksel kadın giysileri ise, başta beyaz veya renkli oyalı çember veya yemeni, üstte işlemeli sırma cepken, beyaz bürümcük gömlek, altta desensiz şalvar; ayakta, işlemeli yapağıdan orülmüş çorap, pabuç veya çetikten

Kırklareli'nin geleneksel erkek ve kadın giysileri

oluşmaktadır. Kızlar bellerine işlemeli yağlık veya "fıta" denilen kuşak bağlarlar. Yabanlıklarda şalvar üstüne "etek çek" denilen bir tür önlük bağlanır. Özel günlerde, bindallı bu giysilerin yerini alır.

GELENEKSEL EL SANATLARI

19.y.y. başlarında el işlemeciliği, ağaç işçiliği, boyamacılık, yaylı arabacılık önemli yer tutardı.

Ancak günümüzde bunların bir kısmı önemini yitirdi.

Dokumacılık, sap örmeciliği, süpürgecilik halen önemini korumakta. Havlular, seccadeler, yolluklar, kilimler, giysiler hep el tezgahlarında dokunur.

BATIL İNANÇLAR

Halkın yaşadığı göçler, savaşlar ve yıkım yöre halkını daima bir şeylerden medet ummaya yöneltmiştir.

Hatta dinsel yorumlarda bile batıl inançlara kayma vardır. Yıldız kayması ve kulak çınlamasının kendi yaşında birsinin öldüğüne yorumlanması gibi.

Nazar ve adaklar yörede karşılaşılan en önemli inançlardır.

Halkın sıkıntıya düştüğü her konuda baş vuracağı bir yatır, bir höyük, bir çalı vardır.

Özellikle Kırklareli'nin fethinde şehit düşenlerin ermişliğine inanılır. Muradiye Baba, Kaygusuz Baba, Gül Baba, Ahmet Baba, Hamza Baba çeşitli dileklerle ziyaret edilen türbeler arasındadır.

HIDIRELLEZ

Kırklareli denilince akla hıdırellez törenleri gelir.

Her yerde olduğu gibi 6 Mayısta kutlanır. 5 Mayıs günü kapılar yeşil dal ve çalılarla donatılır. Yeşil dal ve çalıların baharın dirilişini simgelediğine inanılır.

Hıdırellez günü sabahın erken saatlerinde kalkılır. Kırlara çıkılır. Çiğ düşmüş çayırlar üzerinde yarı çıplak yuvarlanılır. Baharla birlikte yetişen bitkilerden yemekler yapılır.

Hıdırellez eğlencelerine de öğleden sonra başlanır. Gün batımına kadar eğlenceler devam eder.

Gün batarken evlerine döner ve evlerinin önünde hasır yakarak üzerinden atlarlar.

Bir gün önceden gomdükleri "niyet çömlekleri"ni çıkarır ve maniler söyleyerek niyetlerini açarlar.

YÖRESEL HALK EDEBİYATI

Kırklareli, savaşı ve göçleri en yoğun biçimde yaşamış bir kentimizdir. Göçlerle gelen kültür etkileşimi karmaşık bir toplumsal yapı doğurmuştur.

Halk edebiyatına özellikle Bektaşi tekkeleri etkili olmuştur.

Yörede yetişen halk şairleri ya bir Bektaşi dedesidir, ya da Bektaşi tekkesinde bulunmuştur.

Onun için Kırklareli şairlerinin şiirlerinde ya bir yönlendirme, ya da tekke havası hissedilir. Aşık Ahmet'in şu dörtlüğünde olduğu gibi.

Kul olup kapına varalı
Kalbim bir kelam sözüne senin
Salınıp karşımdan dilber geçeli
Yüzumu sürdum izine senin

Yakın zaman şairlerinden Mehmet Fahri'nin şu dörtlüğü de tekke etkisindedir.

Harabatlığı aldım ele
Namım gitti dilden dile
Balım Sultan yardım kıla
Acep benim halim nola

Kırklarelinde belirlenen halk şairleri şunlardır: Alaaddin Kaygusuz (16 yy.); Aşık Ahmet (17.yy.); Şuhudî (18. yy.); Hacı Rasih (19. yy.); Tevfik Bey Baba (19. yy.); Hayranî (19. yy.); Mesdan Baba (19.yy.); Mehmet Fahri (20. yy.)

HALK MÜZİĞİ VE GELENEKSEL OYUNLAR

Kırklareli'nin halk müziği ve oyunları Balkan göçmenlerinin getirdiği folklorik özellikler ile Anadolu'dan ayrılır. Hora ve karşılama bölgesine girer.

Ezgi yapısı diğer Trakya kentleri ile aynı özellikleri taşır. Genelde dokuz zamanlı ezgiler yaygındır.

Özellikle Osmanlı İmparatorluğu zamanında Balkan devletlerine bırakılan Budin, Belgrat, Estergon gibi kentler üzerine söylenmiş türküler vardır

Halk müziği icrasında tanbura kullanılır. Davul, tef, zil, zilli maşa da kullanılan vurgulu sazlardandır. Üflemeli sazlardan en yaygın olanı zurnadır.

Kırklareli oyunlarının kendine özgü özellikleri vardır. Ağır başlar, gittikçe hızlanarak biter. Genellikle çift davul, çift zurna oyunlara eşlik eder. Zurnalardan biri oyun havasını çalarken, ikinci zurna dem tutar

Yörede oynanan en yaygın oyunlar şunlardır: Hanımayşem, Zigoş, Drama karşılaması, Kabadayı, İzzet Hoca, Eski kasap, Sülümanağa, Ahmet Bey, Kırk Haydut, Mendilli oyunu, Sirto, Üç ayak, Arzu ile Kanber v.b

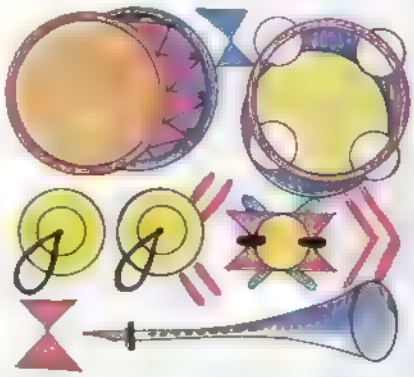

ATA SOZLERİ

Araba kırılınca yol gösteren çok olur

—Komşu, komşunun külüne muhtaçtır

—Kendın kazan kendin ye, kımseye minnet etme

Kışın pekmezi, yazın ayranı olmayan evi evden mi sayarsın?

—Yazın gölge hoş, kışın çuval boş

MANILER

Gam kederi atalım
Enginlere bakalım
Sen bana benziyorsun
Gel beraber yatalım

Cam dıbında durursun
Cama tık tık vurursun
Kırma oğlan camları
Karakolu bulursun

Güle bindım gulmedım
Gulden dustum ölmedim
Kara gözlü yarımı
Yıllar var ki görmedım

Su gelır ulam ulam
İçinde kara yılan
Her ne zamansa seninim
Beyaz kazaklı oğlan

Bızım evler üç katlı
Kıracı ıstemeyız
Devter kalem var ıken
Aracı ıstemeyız

Mendilımı yıkadım
Hangi dala sereyım
Cahil değilsın yarim
Sana akıl vere ama

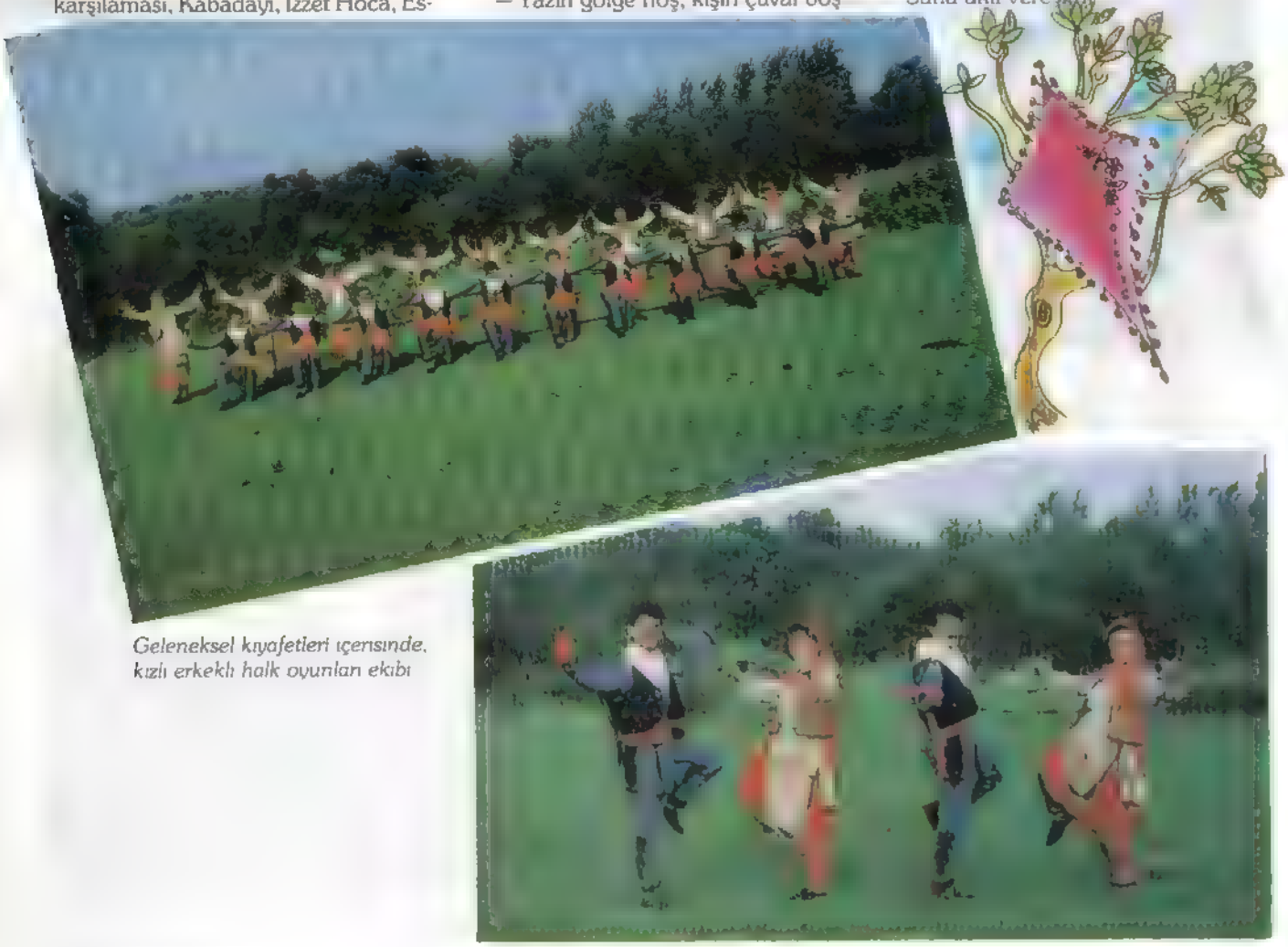

Geleneksel kıyafetleri içerisinde, kızlı erkekli halk oyunları ekibi

HAREKETE GEÇİN EVLATLAR! TOPARLANMALARI-NA FIRSAT VERMEYİN!
ALLAH KAHRETSİN, BUNLAR DA NEREDEN ÇIKTI?
BAŞIMIZ DERTTE ŞEF BAŞIMIZ DERTTE NA HÂLDE DERTTE!
POF
ÖHÖÖÖ!.. OHÖÖO!..
ÖHÖ! BU DA NE! ÖÖFFF! NE PİS KOKU?!
KAÇALIM ŞEF! ÖHHÖ! BU SİHİRLİ TOZ HEPİMİZİ HASTA ETTİ!
AGHH! ZAFERE BİRAZDIM KALMIŞKEN BU NE BİÇİM İŞ!
İLERİ DOSTLARIM! KARŞI HÜCUMA GEÇMENİN TAM SIRASI-DIR!
HIZLA GERİ ÇEKİLİN! HERKES HAVA GEMİSİNE!
YAA!

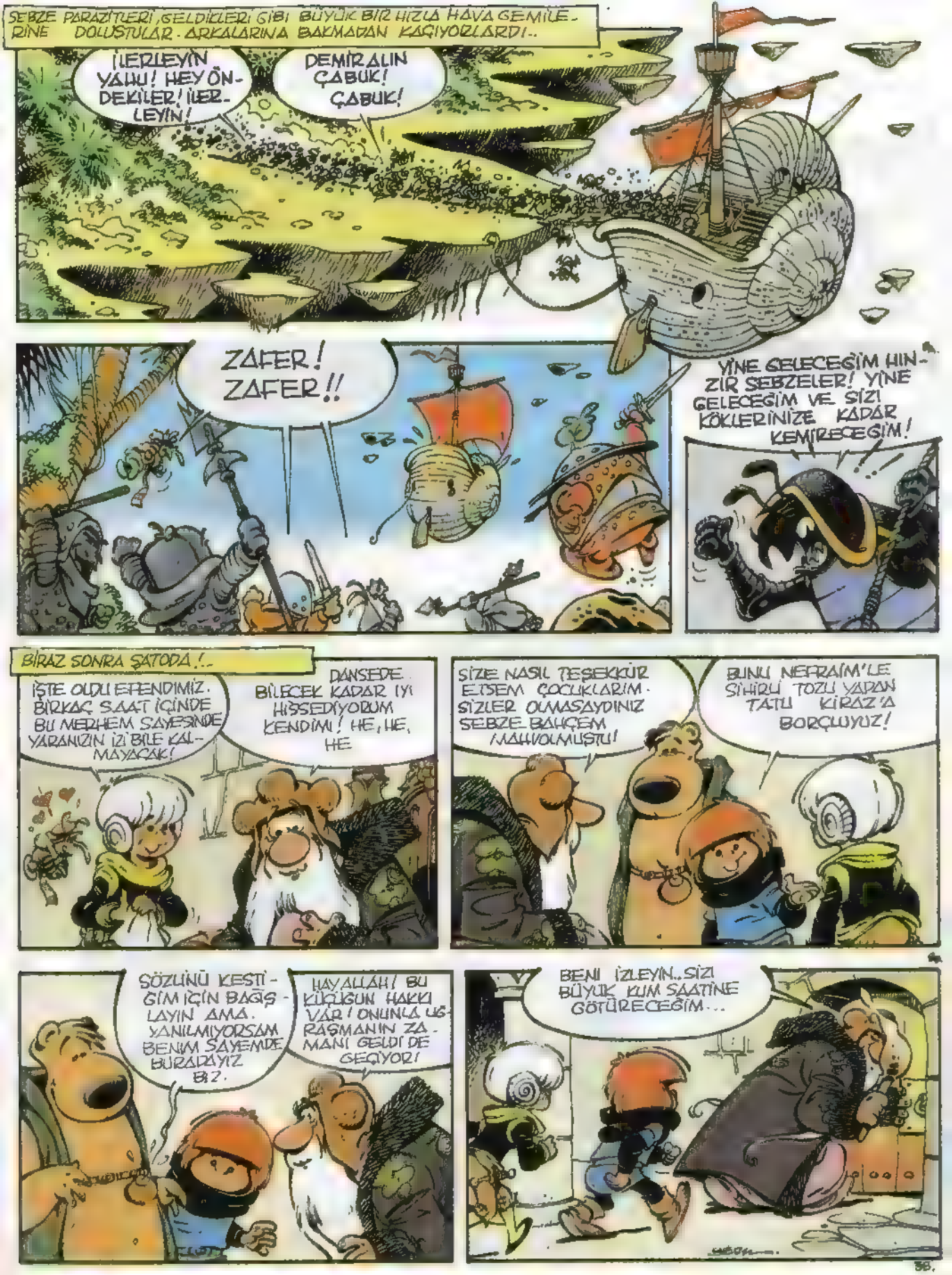
SEBZE PARAZİTLERİ, GELDİKLERİ GİBİ BÜYÜK BİR HIZLA HAVA GEMİLERİNE DOLUŞTULAR. ARKALARINA BAKMADAN KAÇIYORLARDI..
İLERLEYİN YAHU! HEY ÖNDEKİLER! İLERLEYİN!
DEMİR ALIN ÇABUK! ÇABUK!
ZAFER! ZAFER!!
YİNE GELECEĞİM HINZIR SEBZELER! YİNE GELECEĞİM VE SİZİ KÖKLERİNİZE KADAR KEMİRECEĞİM!
BİRAZ SONRA ŞATODA!..
İŞTE OLDU EFENDİMİZ. BİRKAÇ SAAT İÇİNDE BU MERHEM SAYESİNDE YARANIZIN İZİ BİLE KALMAYACAK!
DANSEDE BİLECEK KADAR İYİ HİSSEDİYORUM KENDİMİ! HE, HE, HE
SİZE NASIL TEŞEKKÜR EDSEM ÇOCUKLARIM. SİZLER OLMASAYDINIZ SEBZE BAHÇEM MAHVOLMUŞTU!
BUNU NEFRAİM'LE SİHİRLİ TOZU YAPAN TATLI KİRAZ'A BORÇLUYUZ!
SÖZÜNÜ KESTİĞİM İÇİN BAĞIŞLAYIN AMA. YANILMIYORSAM BENİM SAYEMDE BURADAYIZ BİZ.
HAYALLAH! BU KÜÇÜĞÜN HAKKI VAR! ONUNLA UĞRAŞMANIN ZAMANI GELDİ DE GEÇİYOR!
BENİ İZLEYİN.. SİZİ BÜYÜK KUM SAATİNE GÖTÜRECEĞİM...

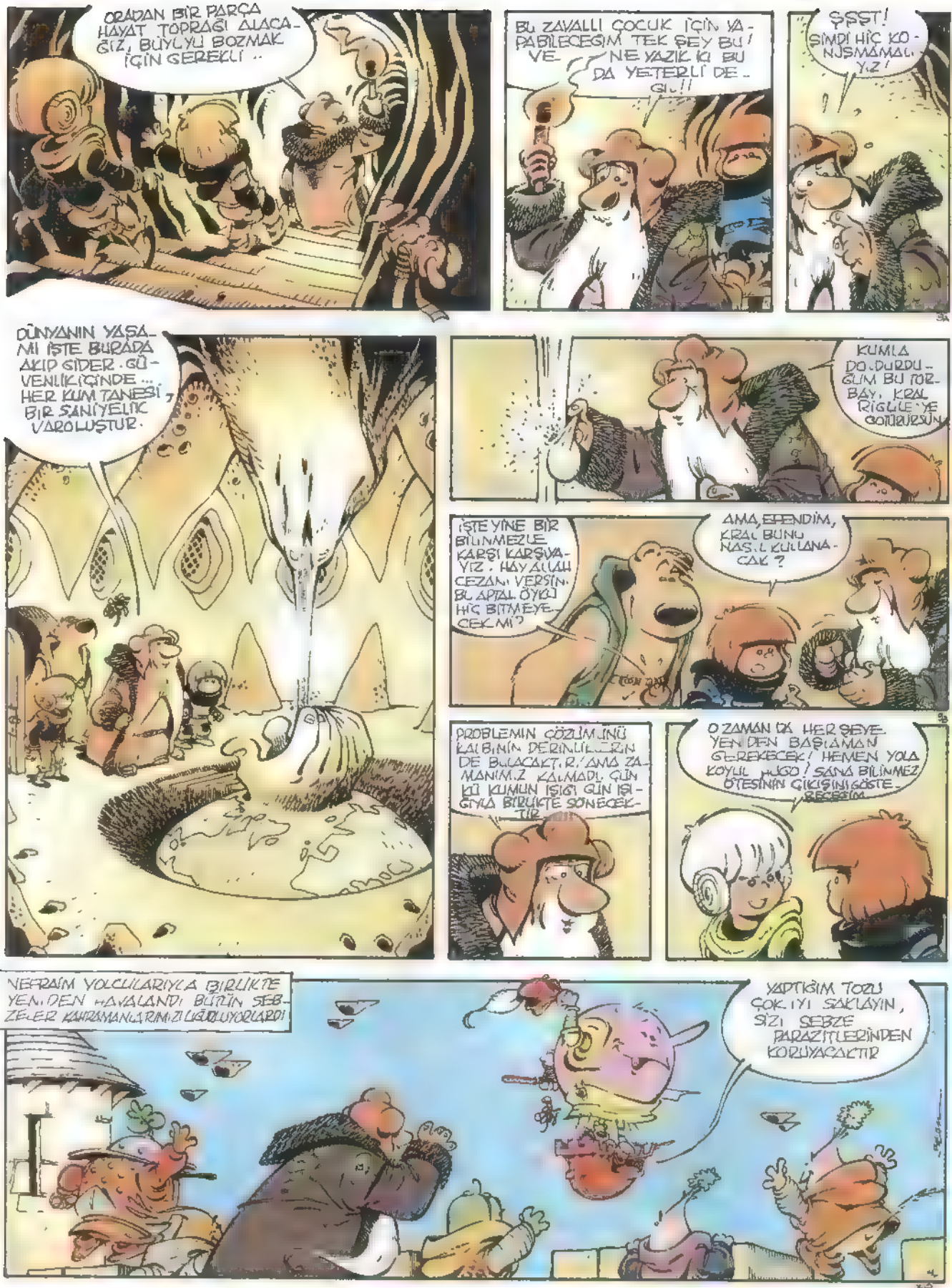
ORADAN BİR PARÇA HAYAT TOPRAĞI ALACAĞIZ, BÜYÜYÜ BOZMAK İÇİN GEREKLİ ..
BU ZAVALLI ÇOCUK İÇİN YAPABİLECEĞİM TEK ŞEY BU! VE NE YAZIK Kİ BU DA YETERLİ DEĞİL!!
ŞŞŞT! ŞİMDİ HİÇ KONUŞMAMALIYIZ!
DÜNYANIN YAŞAMI İŞTE BURADA AKIP GİDER. GÜVENLİK İÇİNDE... HER KUM TANESİ, BİR SANİYELİK VAROLUŞTUR.
KUMLA DOLDURDUĞUM BU TORBAYI, KRAL RİGOLE'YE GÖTÜRÜRSÜN
İŞTE YİNE BİR BİLİNMEZLE KARŞI KARŞIYAYIZ. HAYALLERİ CEZANI VERSİN. BU APTAL ÖYKÜ HİÇ BİTMEYECEK Mİ?
AMA, EFENDİM, KRAL BUNU NASIL KULLANACAK?
PROBLEMİN ÇÖZÜMÜNÜ KALBİNİN DERİNLİKLERİNDE BULACAKTIR. AMA ZAMANIMIZ KALMADI. GÜN KÜ KUMUN IŞIĞI GÜN IŞIĞIYLA BİRLİKTE SÖNECEKTİR.
O ZAMAN DA HER ŞEYE YENİDEN BAŞLAMAN GEREKECEK! HEMEN YOLA KOYUL HUGO! SANA BİLİNMEZ ÖTESİNİN ÇIKIŞINI GÖSTERECEĞİM.
NEFRAİM YOLCULARIYLA BİRLİKTE YENİDEN HAVALANDI. BÜTÜN SEBZELER KAHRAMANLARIMIZI UĞURLUYORLARDI
YAPTIĞIM TOZU ÇOK İYİ SAKLAYIN, SİZİ SEBZE PARAZİTLERİNDEN KORUYACAKTIR

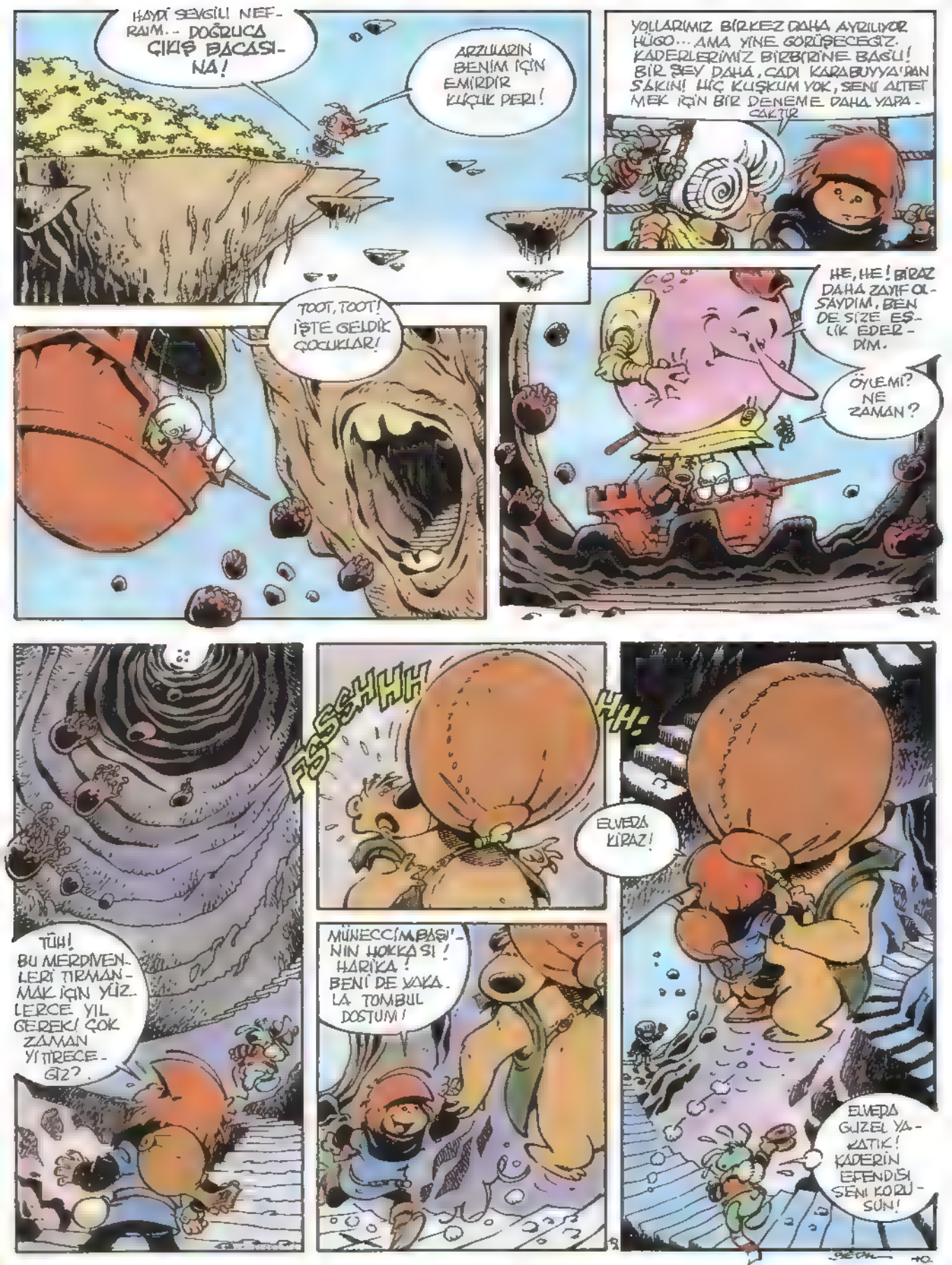
HAYDİ SEVGİLİ NEFERİM... DOĞRUCA ÇIKIŞ BACASINA!
ARZULARIN BENİM İÇİN EMİRDİR KÜÇÜK PERİ!
YOLLARIMIZ BİR KEZ DAHA AYRILIYOR HÜGO... AMA YİNE GÖRÜŞECEĞİZ. KADERLERİMİZ BİRBİRİNE BAĞLI! BİR ŞEY DAHA, CADI KARABUYVA'DAN SAKIN! HİÇ KUŞKUM YOK, SENİ ALTETMEK İÇİN BİR DENEME DAHA YAPACAKTIR
TOOT, TOOT! İŞTE GELDİK ÇOCUKLAR!
HE, HE! BİRAZ DAHA ZAYIF OLSAYDIM, BEN DE SİZE EŞLİK EDERDİM.
ÖYLEMİ? NE ZAMAN?
TÜH! BU MERDİVENLERİ TIRMANMAK İÇİN YÜZLERCE YIL GEREKİ! ÇOK ZAMAN YİTİRECEĞİZ?
FSSCHHH
HH!
ELVEDA BİRAZ!
MÜNECCİMBAŞI'NIN HOKKASI! HARİKA! BENİ DE YAKALA TOMBUL DOSTUM!
ELVEDA GÜZEL YAVAŞLATIK! KADERİN EFENDİSİ SENİ KORUSUN!

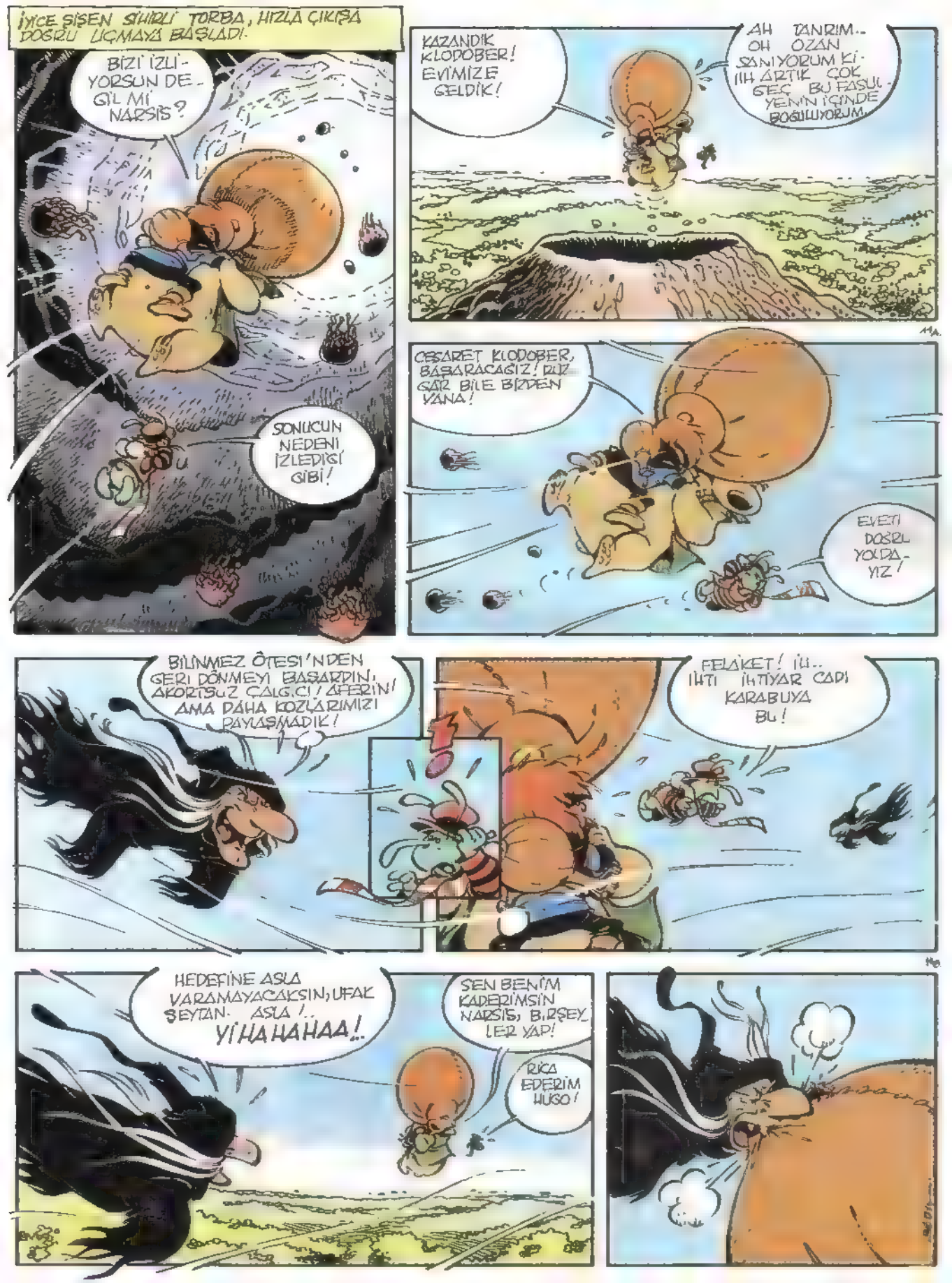
İYİCE ŞİŞEN SİHİRLİ TORBA, HIZLA ÇIKIŞA DOĞRU UÇMAYA BAŞLADI.
BİZİ İZLİYORSUN DEĞİL Mİ NARSİS?
SONUCUN NEDENİ İZLEDİĞİ GİBİ!
KAZANDIK KLODOBER! EVİMİZE GELDİK!
AH TANRIM.. OH OZAN SANIYORUM Kİ.. IIH ARTIK ÇOK GEÇ BU FASUL YENİN İÇİNDE BOĞULUYORUM.
CESARET KLODOBER, BAŞARACAĞIZ! RUZ GAR BİLE BİZDEN YANA!
EVETİ DOĞRU YOLDAYIZ!
BİLİNMEZ ÖTESİ'NDEN GERİ DÖNMEYİ BAŞARDIN, AKORTSUZ ÇALGICI! AFERİN! AMA DAHA KOZLARIMIZI PAYLAŞMADIK!
FELAKET! İLİ.. IHTI İHTİYAR CADI KARABUYA BU!
HEDEFİNE ASLA VARAMAYACAKSIN, UFAK ŞEYTAN. ASLA!.. YİHAHAHAA!..
SEN BENİM KADERİMSİN NARSİS, BİRŞEYLER YAP!
RİCA EDERİM HUGO!

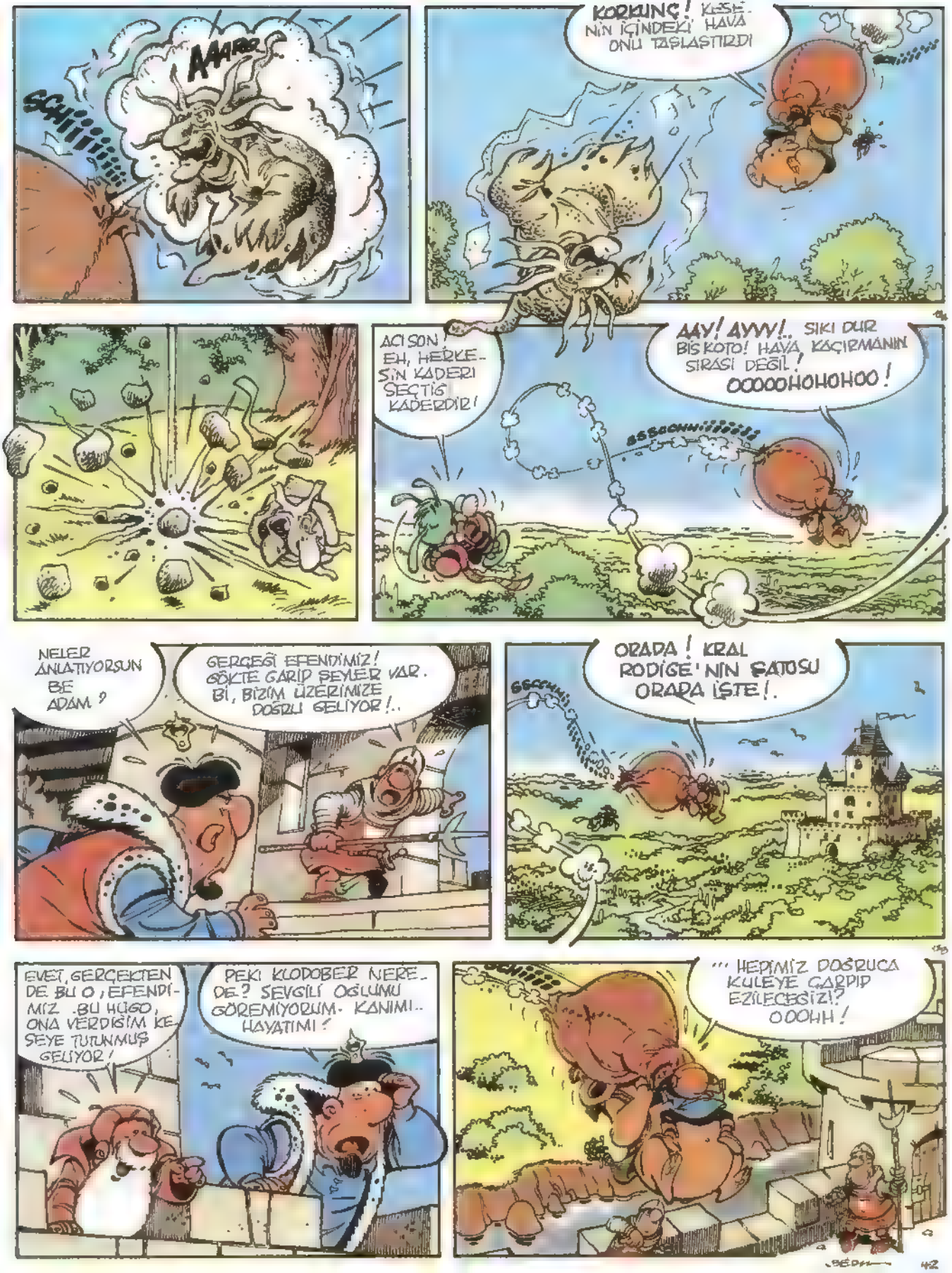
AAARG
SCHIIIIIIIII
KORKUNÇ! KESE-NİN İÇİNDEKİ HAVA ONU TAŞLAŞTIRDI
ACI SON! EH, HERKE-SİN KADERİ SEÇTİĞİ KADERDİR!
AAY! AYYY!.. SIKI DUR BİSKOTO! HAVA KAÇIRMANIN SIRASI DEĞİL! OOOOOHOHOHOO!
SSSCCHHIIIIIIII
NELER ANLATIYORSUN BE ADAM?
GERÇEĞİ EFENDİMİZ! GÖKTE GARİP ŞEYLER VAR. Bİ, BİZİM ÜZERİMİZE DOĞRU GELİYOR!..
ORADA! KRAL RODİGE'NİN ŞATOSU ORADA İŞTE!.
EVET, GERÇEKTEN DE BU O, EFENDİ-MİZ. BU HUGO, ONA VERDİĞİM KE-SEYE TUTUNMUŞ GELİYOR!
PEKİ KLODOBER NERE-DE? SEVGİLİ OĞLUMU GÖREMİYORUM. KANIMI.. HAYATIMI!
SCHIIIII
... HEPİMİZ DOĞRUCA KULEYE ÇARPIP EZİLECEĞİZ!? OOOHH!
42

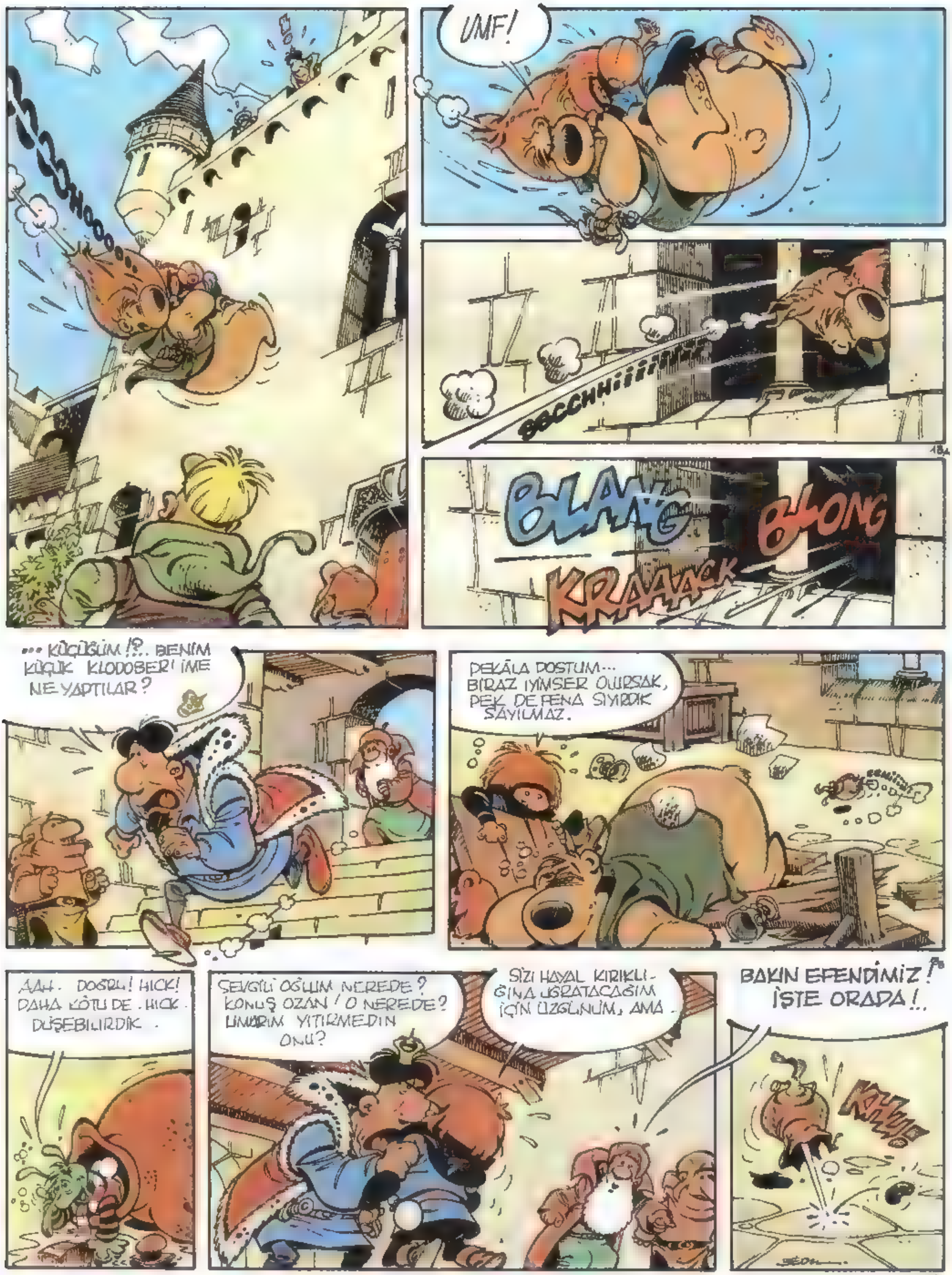
UMF!
BSCCHHiiiiiiii
BLANG
BLONG
KRAAAACK
... KÜÇÜĞÜM !?.. BENIM KÜÇÜK KLODOBER'IME NE YAPTILAR?
PEKÂLA DOSTUM... BIRAZ IYIMSER OLURSAK, PEK DE FENA SIYIRDIK SAYILMAZ.
AAH.. DOĞRU! HICK! DAHA KÖTÜ DE.. HICK.. DÜŞEBILIRDIK.
SEVGILI OĞLUM NEREDE? KONUŞ OZAN! O NEREDE? UMARIM YITIRMEDIN ONU?
SIZI HAYAL KIRIKLIĞINA UĞRATACAĞIM IÇIN ÜZGÜNÜM, AMA...
BAKIN EFENDIMIZ!? İŞTE ORADA!..

FELÂKET KERE FELÂKET! ŞEYTANIN RUHUNDAN DA DAHA KARA!.. KLODO.. KÜÇÜĞÜM!
BU KORKUNÇ BİR ŞEY! CEVAP VERMİYOR! HİÇ SES YOK. NEFES YOK.. ÖLDÜ MÜ YOKSA!
BÜYÜK SİHİRBAZ ORLİNGO'YU BULAMADIN MI YOKSA?
TABİİ Kİ BULDUM! BANA ŞU ŞİŞEDEKİ "HAYAT KUMU"NU VERDİ.. AMA NASIL KULLANILACAĞI YAZILI DEĞİL!
ÇABUK KRALIM, BANA HEMEN TACINIZI VERİN, ÇABUK!
NE?..
FASULYE!.. ŞEY, PRENSİ İÇİNE KOYUN TACIN...
ŞİMDİ ORLİN.. GO'NUN KUMUYLA ÖRTELİM.
ŞİMDİ, EFENDİMİZ, TACI SIKICA TUTUN ELİNİZDE..
SONRA..? ŞİMDİ NE OLACAK?
BUNU KİMSE BİLMİYOR EFENDİMİZ. BÜYÜNÜN ANAHTARI YALNIZCA SİZDE!
OLACAK! OLMALI!
NE YÜREKLER ACISI BİR DURUM. ELLERİNİN ARASINDA ÇOCUĞUNUN HAYATINI TUTMAK... VE HİÇBİR ÇIKIŞ YOLU BULAMAMAK!
PUFF
GÖZ YAŞLARINIZ KRALIM! GÖRDÜNÜZ MÜ, TOHUMU CANLANDIRDI!
OLUYOR EFENDİMİZ, OLUYOR!
HAAP! HAAP!..

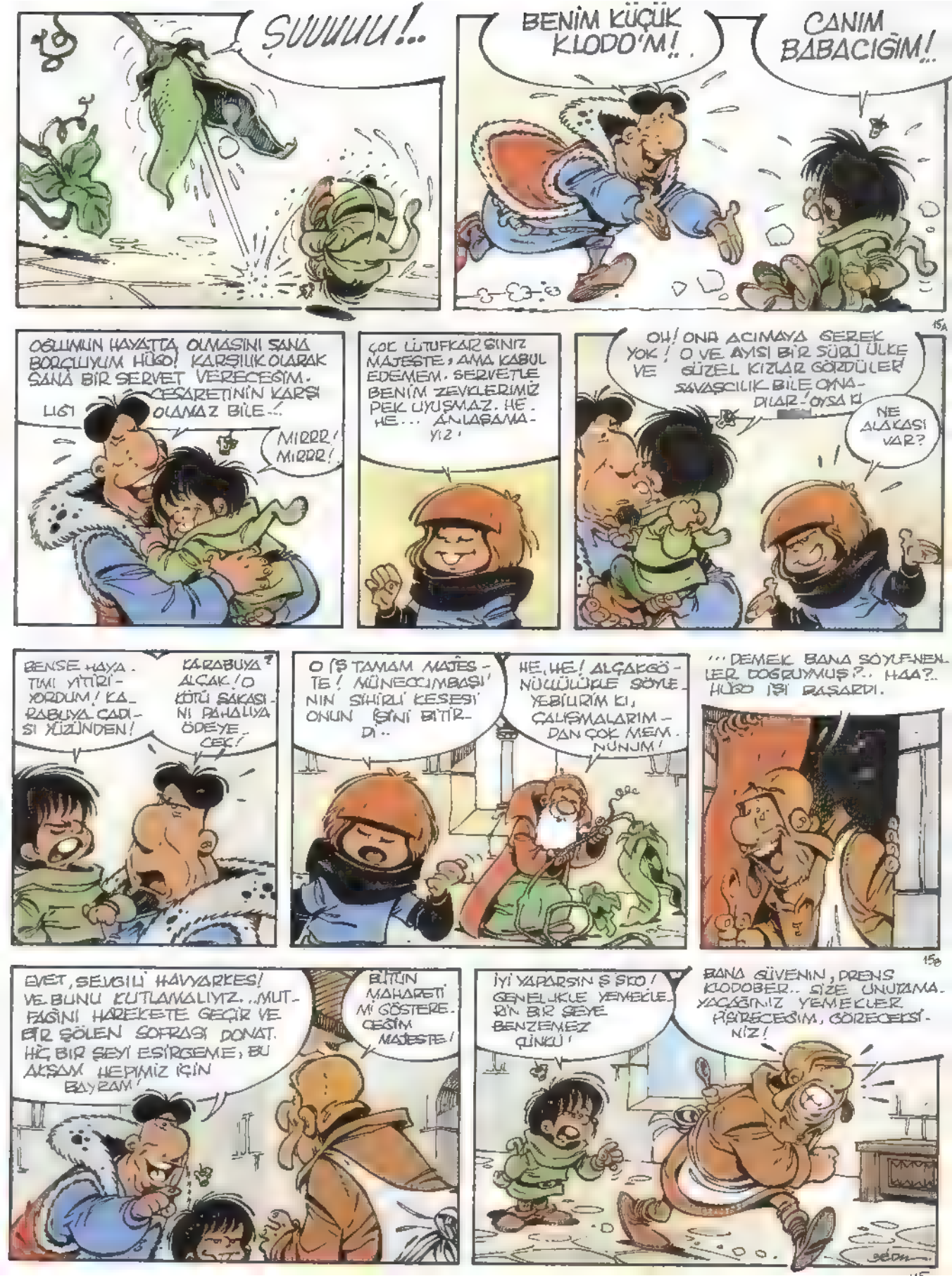
ŞUUUUU!..
BENİM KÜÇÜK KLODO'M!..
CANIM BABACIĞIM!..
15A
OĞLUMUN HAYATTA OLMASINI SANA BORÇLUYUM HÜGO! KARŞILIK OLARAK SANA BİR SERVET VERECEĞİM.
LİĞİ
CESARETİNİN KARŞI OLAMAZ BİLE..!
MIRRR! MIRRR!
ÇOK LÜTUFKARSINIZ MAJESTE, AMA KABUL EDEMEM. SERVETLE BENİM ZEVKLERİMİZ PEK UYUŞMAZ. HE. HE... ANLAŞAMAYIZ!
OH! ONA ACIMAYA GEREK YOK! O VE AYISI BİR SÜRÜ ÜLKE GÜZEL KIZLAR GÖRDÜLER! SAVAŞÇILIK BİLE OYNADILAR! OYSA Kİ
NE ALAKASI VAR?
BENSE HAYATIMI YİTİRİYORDUM! KARABUYA CADISI YÜZÜNDEN!
KARABUYA? ALÇAK! O KÖTÜ SAKASINI PAHALIYA ÖDEYECEK!
O İŞ TAMAM MAJESTE! MÜNECCİMBAŞI'NIN SİHİRLİ KESESİ ONUN İŞİNİ BİTİRDİ..
HE, HE! ALÇAKGÖNÜLLÜLÜKLE SÖYLEYEBİLİRİM Kİ, ÇALIŞMALARIM DAN ÇOK MEMNUNUM!
... DEMEK BANA SÖYLENENLER DOĞRUYMUŞ?.. HAA?.. HÜGO İŞİ BAŞARDI.
15B
EVET, SEVGİLİ HAVYARKES! VE BUNU KUTLAMALIYIZ.. MUTFAĞINI HAREKETE GEÇİR VE BİR ŞÖLEN SOFRASI DONAT. HİÇ BİR ŞEYİ ESİRGEME, BU AKŞAM HEPİMİZ İÇİN BAYRAM!
BÜTÜN MAHARETİMİ GÖSTERECEĞİM MAJESTE!
İYİ YAPARSIN ŞEKO! GENELİKLE YEMEKLERİN BİR ŞEYE BENZEMEZ ÇÜNKÜ!
BANA GÜVENİN, PRENS KLODOBER.. SİZE UNUTAMAYACAĞINIZ YEMEKLER HAZIRLAYACAĞIM, GÖRECEKSİNİZ!

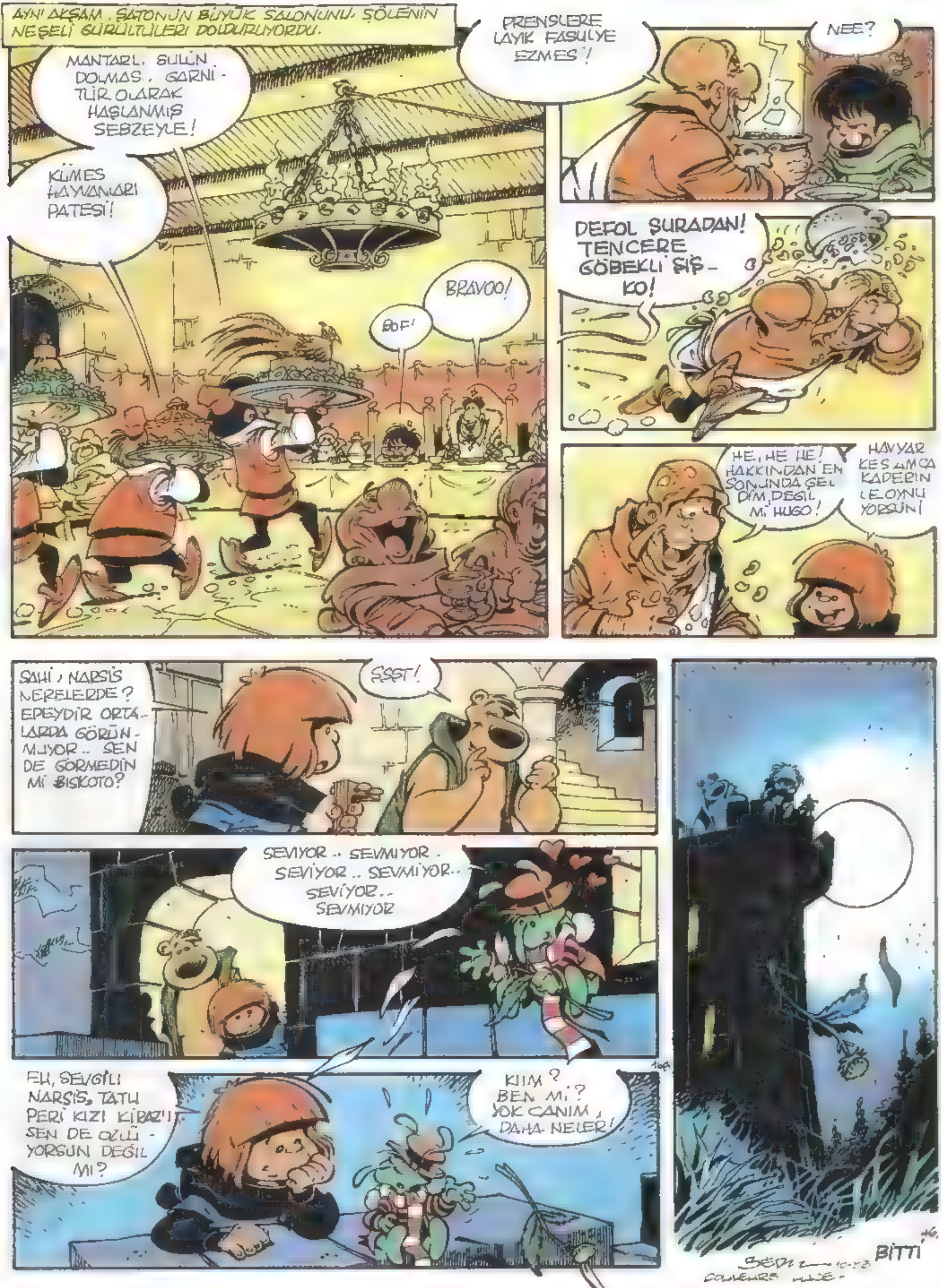

AYNI AKŞAM, ŞATONUN BÜYÜK SALONUNU, ŞÖLENİN NEŞELİ GÜRÜLTÜLERİ DOLDURUYORDU.
MANTARLI SULUN DOLMASI, GARNİTÜR OLARAK HAŞLANMIŞ SEBZEYLE!
KÜMES HAYVANLARI PATESİ!
BOF!
BRAVOO!
PRENSLERE LAYIK FASULYE EZMESİ!
NEE?
DEFOL ŞURADAN! TENCERE GÖBEKLİ ŞİŞKO!
HE, HE HE! HAKKINDAN EN SONUNDA GELDİM, DEĞİL Mİ HUGO!
HAVYAR KES AMCA KADERİN İLE OYNUYORSUN!
SAHİ, NARSİS NERELERDE? EPEYDİR ORTALARDA GÖRÜNMÜYOR.. SEN DE GÖRMEDİN Mİ BİSKOTO?
ŞŞŞT!
SEVİYOR.. SEVMİYOR.
SEVİYOR.. SEVMİYOR..
SEVİYOR..
SEVMİYOR
EH, SEVGİLİ NARSİS, TATLI PERİ KIZI KİRAZ'I SEN DE ÖZLÜYORSUN DEĞİL Mİ?
KİM? BEN Mİ? YOK CANIM, DAHA NELER!
BİTTİ

PUL VE PULCULUK

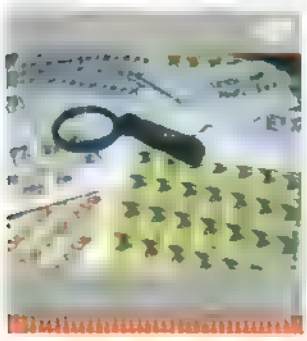

PTT Genel Müdürlüğü Filatelistler için "Pul ve Pulculuk" adlı bir kitapçık yayınladı. Özellikle pulculuğa yeni başlayan arkadaşlarımızın çok yararlanabilecekleri kitapçıkta, pulculukta kullanılan deyimlerin tanımlarını, bir filatelist için gerekli malzemelerin neler olduğunu, pul yarışmalarına katılacaklar için gerekli bilgileri öğrenebilirsiniz.

Dileyen arkadaşlarımız «PTT Filateli servisi / PK 900 Ulus-06045 ANKARA» adresinden ücretsiz isteyebilirler.

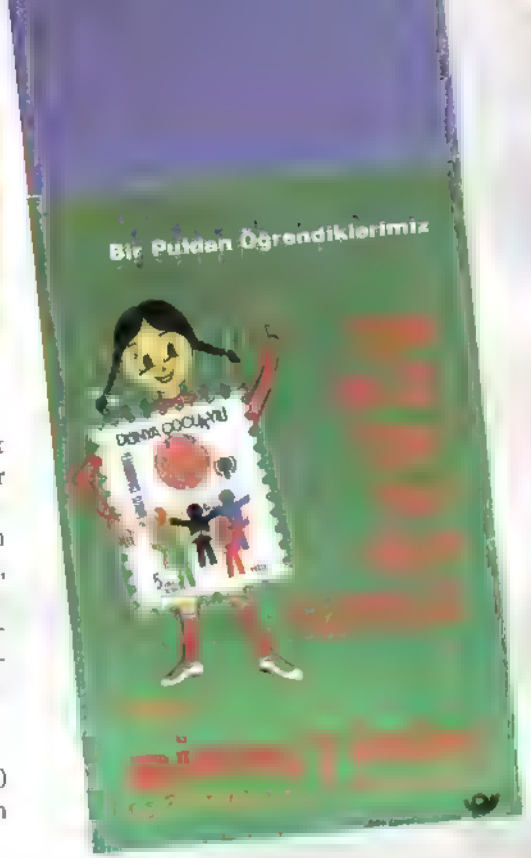

BU YIL ÇIKAN VE ÇIKACAK OLAN PULLAR

Türk ipekbocekçiliği konulu anma serisi

PTT'nin 1989 yılı programı

1989 yılı içerisinde satışa çıkarılan seriler:

8 Şubat 1989 Tarihi Eserler (4 pul; 150, 300, 600, 1000 TL.)
8 Şubat 1989 Atatürk (Sürsarjlı) Posta serisi (3 pul, 50, 75, 150 TL.)
4 Nisan 1989 Nato'nun 40. yılı (1 pul; 600 TL.)
15 Nisan 1989 Türk İpekböcekçiliği (2 pul; 150+50, 600+100 TL.)
23 Nisan 1989 Avrupa Posta Birliği (Europe-CEPT) (Çocuk Oyunları konulu pullar ile) (2 pul; 600, 1000 TL.)
5 Mayıs 1989 Avrupa Konseyi'nın 40 yılı (1 pul, 600+100 TL.)
7 Haziran 1989 Sürsarjlı Resmi Posta pulu (1 pul; 500 TL.)
1 Temmuz 1989 Buharlı Gemiler (4 pul; 150, 300, 600, 1000 TL.)
14 Temmuz 1989 Fransız İhtilali'nin 200. yılı (1 pul; 600 TL.)
17 Ekim 1989 Fotoğrafın 150. yılı (2 pul, 150, 600 TL.)
30 Ekim 1989 Devlet Resim ve Heykel Sergisi (3 pul, 150, 300, 600 TL.)
16 Kasım 1989 Deniz Kaplumbağaları (4 pul; 150, 300, 600, 1000 TL.)

DOĞAN KARDEŞ'İN DUYURUSU

Merhaba, Filatelist arkadaşlar;

Dergimiz, gelecek sayıdan itibaren, birbirinizle pul değişimi yapabileceğiniz "eğlenceli bir değişim zinciri" başlatıyor. Kurallarını gelecek ayki sayımızda duyuracağımız zincire katılmak isteyen arkadaşlarımızın, bir ay içerisinde adreslerini dergimize göndermeleri gerekiyor.

BİL BUL EĞLEN

3
BU SERİYİ TAMAMLAR MISINIZ?
4
5

ÖNERİ BİZDEN BECERİ SİZDEN

Gerekli Malzeme

Birkaç tane çiçek saksısı (yetiştireceğiniz ağaç sayısı kadar), çiçek toprağı, kuçuk çakıl taşları, şeffaf plastik torbalar, paket lastikleri, kuçuk tabaklar (saksı sayısı kadar), etiketler.

1

Kuçuk tabakları saksıların altına yerleştirin. Saksılara önce çakıl taşı sonra biraz toprak koyup iyice sulayın ve saksılarınızı yeniden toprakla doldurun. Saksıların altındaki deliklerden sızan su tabaklardan taşmamalıdır

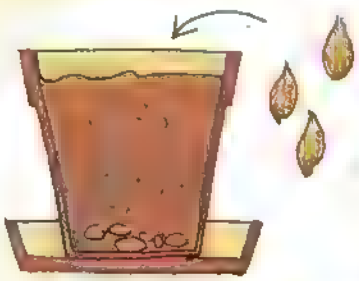

3

Meyve çekirdeklerini veya yemişleri saksılara koyun. Aynı saksıya iki ayrı türden çekirdek yerleştirirseniz büyüyecek ağaççıkların adlarını yazacağınız etiketleri yapıştırmada güçlük çekersiniz.

4

Saksıdaki ağaç bir limon ağacı mı yoksa portakal mı? Bilemezsiniz

Kuçuk ağaççıklar yetiştırmek için bazı meyve çekirdeklerine ihtiyacımız olacak. Armut çekirdekleri, elma çekirdekleri, mandalına, portakal, limon ve greyfurt çekirdekleri gibi Ya da kestane, meşe palamutu gibi yemişlerden yararlanacaksınız

2

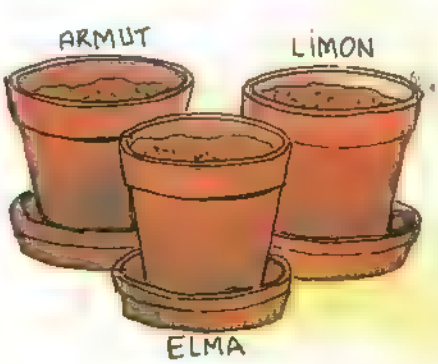

5

Her saksıya, ektiğiniz çekirdeğe göre, yeşerecek ağaççığın adını yazdığınız etikedi yapıştırın (Elma, armut vs gibi) Çekirdekleri, birbirlerinden 4 cm kadar uzak olacak biçimde, saksıdaki toprağa batırın (Toprağın 2 cm kadar altına gömülmeleri yeterlidir). Sonra toprağı iyice sulayın

BU SAYIMIZIN BİL-BUL EĞLEN ÇÖZÜMÜ

2-C-3 ve A 5 3-C-7 4- Eksik olan bir yıldızdır. 5 F-1

ODAMIZDA AĞAÇ YETİŞTİRELİM

6

Saksılarınızın ortasına 15 veya 20 cm yüksekliğinde, yani plastik torbalarınızın boyunu aşmayacak yükseklikte, birer çıta dikin.

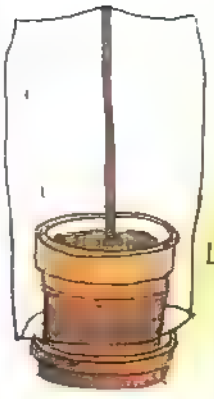

7

Sonra, her saksının üzerine bir plastik torba geçirin. Çıtalar, torbaların dik durmasını sağlayacaktır Ve torbaların ağzını, saksıların üzerinde, paket lastiği ile kapatın. Bu işlemi yaparken, plastik torbaların içinde yeterli miktarda hava kalmasına özen gösterin.

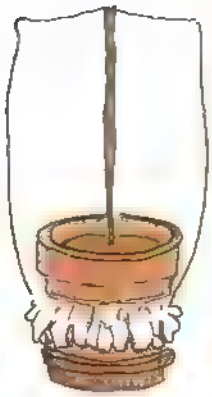

8

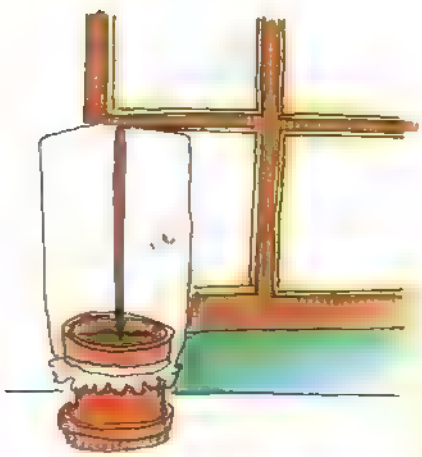

Saksılarınızı, bol güneş alan bir pencerenin önüne yerleştirin Plastik torbalar, yoğun ısı ve nemi içerde tutarak bir sera işlevi görecektir.

Saksıları sulamak için artık, altlarındaki küçük tabaklara su doldurmanız gerekecek Yalnız, 15 günde bir, seranızı havalandırmak için plastik, torbaları çıkardığınızda normal sulamayı yapabilirsiniz. Havalandırma işlemi ancak birkaç dakika sürmeli, plastik torbalar yeniden, aynı şekilde saksıların üzerine kapatılmalıdır

9

10

Havalar sıcak olduğu sürece, bir ayın sonunda, elma, armut, limon, kestane ve diğer ağaççıklar çıkmaya başlayacaklardır Bundan sonra yapacağınız şey, bitkilerinizi "seyrekleştirmek" ve her saksıda en çok iki tane olmak üzere, en sağlıklı sürgünleri bırakmak olacaktır.

ÇALIŞAN ANNE VE ÇOCUK

Hazırlayan: Şeyma Gencel
DOĞRAMACI
(Psikolojik Danışman)

Annenin çalışması ile ilgili genelde soylenen ve duşunulen anne-çocuk ilişkisinin olumsuz etkilendiği yonunde oluyor. Çalışan kadınların annelik gorevlerini iyi bir şekilde yapamayacaklarının, çocuklarının sorunlu olacağının yinelendiği bir genellemeğe gidildiğinde, çalışmak kadın için adeta tumden olumsuzlaşıyor. Acaba çalışan annenin durumu gerçekten bu kadar ve tumden olumsuz mu? Yoksa kadın için çalışma ve annelik yanyana devam edip aynı zamanda olumlu sonuçlar da verebilir mi? Bu sorulara cevap ararken tum gün çalışıp, çocuklarını doğdukları günden ben kreşe teslim eden bir grup anne ile yaptığımız araştırmada, çalışmanın hem olumlu hem olumsuz etkilerini yaşadıklarını gozledik. Bu annelerin kalemınden çıkan anlatımlar, çok sık ve kolayca yapılan "çalışan annenin çocuğu sorunlu olur"; "çalışan kadın iyi anne olamaz" türü yanlış sloganlara karşı daha gerçekçi bir değerlendirme getiriyor kanısındayız.

Araştırma grubundaki anneler çalışma hayatlarının, çocuğun gelişmesine donuk olumlu etkilerini şoyle ozetliyorlar:

—Çalışan annenin çocukları annenin fazla vakti olmadığı için kendi işleri ile daha çok ilgileniyorlar, duzenli, tertipli çocuklar olarak anne ve babaya ev işlerinde yardımcı olabiliyorlar;

—Anneleri ile goruşme vaktiden kısıtlı olduğu için, isteklerini toplu bir şekilde sunuyor ve planlı olmayı ogreniyorlar;

—Yaşından once mesuliyet duygusunu kavrayarak, anne-babanın onunla birçok konuyu paylaşabilmelerine imkân veriyorlar;

-Anne çalıştığında evin artan maddi gelir sayesinde çocuğunu tam gün ve iyi eğitim veren bir kuruluşa verebilme imkânına kavuşuyor;

—Ailede iki kişinin çalışmasından dolayı çocuklar çalışma, para harcama gibi konuların ilişkisini daha rahat anlıyor, isteklerinde daha gerçekçi ve planlı olabiliyorlar;

—Annenin çalışması çocuğun yuvaya gitmesine neden olduğundan çocuk yaşıtları ile birlikte oynamak, ogrenmek gibi etkinliklerle sosyalleşme şansı buluyor.

Yaşanılan olumlu etkilerin yanısıra annenin tam gun çalışmasının doğurduğu hoşlanılmayan sonuçlar da var. Onları da şoyle ozetledi anneler

—Tam gun çalışan anne çocuğuna az sure ayırıp, onunla kısıtlı saatlerde beraber olabildiği için onun buyume evrelerini, gelişmelerini çok kısıtlı gorebiliyor;

—Butun gun çalışmış olmanın verdiği yorgunlukla çocuğa beklediği ilgi, ve sabrı vermekte zorlanan anne, çocuğun bu yuzden huysuz davranabileceğini biliyor;

—Zamanın kısıtlılığı anneyi çocuğu ile istediği gibi rahat bir oyun oynama ortamına sokmuyor. Anne zamanını sadece çocuğu için çok gerekli gorduğu şeyleri yapmaya ayırabiliyor;

—Anneler çocuklarına karşı haksız davrandıkları, sert oldukları için kendilerini suçlayabiliyorlar;

—Doyasıya gezememek, sevememek, buyuduğunu goremek diye dile getirilen rahatsızlıklar da zamanın azlığından.

Tum bu anılan olumlu ve olumsuz etkilerden hangisinin yoğunlukla yaşanacağı ise, buyuk olçude anne-babanın ilişkisine, onların annenin çalışmasını nasıl algıladıklarına ve bunu çocuğa nasıl yansıttıklarına bağlı olduğu gibi anne-baba ve çocuk ilişkisinin genelideki kalitesi, karakteri ile de çok bağlantılı olabiliyor. Yani çalışan kadın ille de çocuğuna hiçbir şey veremeyen, mutsuz anne olmak zorunda değil. Çalışan anne ve çocuk ilişkisinde nelere dikkat edilmesi gerektiği ve nelerin olumsuz sonuçlara izin vermeyeceği konusunda İstanbul Universitesi Edebiyat Fakultesi, Eğitim Bilimleri Bolumu Ogretim gorevlilerinden Prof. Dr. Norma Razon'un goruşlerine yer vermek istiyoruz.

"Bizde ekonomik zorunluluk kadını çalışmaya iten başlıca nedendir. Turk kadını çoğunlukla, ya aileyi geçindirmek, ya da aile butçesine katkıda bulunmak için çalışmaktadır Ekonomik zorunluluk nedeniyle kadının çalışması hoş gorii ile karşılanmakta ise de, parasal bir nedene bağlı olmayan çalışma eleştirilmektedir. Bilindiği gibi bazı ailelerde, meslek sevgisi veya uzmanlık nedeniyle kadının çalışması hoş karşılanmamakta, bu nedenle de evlilik ve annelik, kadının çalışma hayatına son vermesinde etkili olmaktadır

ANNENİN ÇALIŞMASININ ÇOCUKTA YARATTIĞI OLUMSUZ ETKİLER

Annenin yokluğunda iyi bir bakım saglamanın guçluğunu bilenler, ozellikle kucuk yaşta çocuğu olan kadının çalışmasına karşı çıkmakta ve annenin çalışmasının yarattığı olumsuz etkileri şoyle sıralamaktadırlar:

- Anne, eş, ev kadını ve iş kadını olarak gorevlerini bir arada surdurme zorunluluğu çalışan kadını yıpratır.
- Guç koşullar altında çalışan kadın yorulur, yorgun olduğundan çabuk asabileşir, sabrını çabuk yitirir. Bu durum bazı hallerde çocuğunun ihtiyaçlarını zamanında karşılamasını engeller.
- İşlerinin yoğunluğu nedeniyle çalışan anne çocuğu ile gerektiği gibi ilgilenemez, bu da bazen çocuğunu ihmal etmesine yol açar.
- Çalışan anne çocuğunu ihmal etmemek için buyuk çaba harcarsa da, çocuk zaman zaman ihmal edildiğini zanneder, hisseder.
- Çocuğuna yeterince vakit ayıramadığını duşunen anne surekli endişeli ve gergindir. Bu da çocuğu ile iyi ilişkiler kurmasını bazen engeller, dolayısıyla çocu-

ğun gelişimi olumsuz yönde etkilenmiş olur.

Gerçekten de annenin yokluğunda, sevgi ve ilgiden yoksun büyüyen ihmal edilen, ihtiyaçları zamanında karşılanmayan, yalnız ve denetimsiz bırakılan çocuklarda uyum güçlükleri ve davranış bozuklukları görülebilir. Ancak, annenin yerini alan yedek bakıcısının ilgili ve bilgili olduğu hallerde bu tür sorunlara nadiren rastlanır. Hele anne yedeği olgun, şefkatli, çocuğu ilgi ile izleyen, ihtiyaçlarını candan karşılayan bir yetişkin olduğunda, çocuğun gelişiminde hiçbir aksaklık görülmeyebilir.

ANNENİN ÇALIŞMASI ÇOCUK AÇISINDAN SAKINCALI MIDIR?

Annenin çalışmasının çocuk üzerinde yaratacağı etkiler bazı faktörlere bağlıdır. Bu faktörler, annenin işi, işin toplumsal saygınlığı, çalışma koşulları, annenin eğitim düzeyi ve çalışma nedenleri, anne-çocuk ilişkilerinin niteliği, aile içi ilişkiler, yedek bakımın türü, yedek bakıcının özellikleri, sağladığı bakımın uygun ve devamlı oluşu, çocuğun yaşı vb. dir.

Annenin çalışmasının sakıncalı olup olmadığı farklı yaş dönemlerine göre ele alınmalıdır.

0-3 YAŞ ÇOCUKLARI VE ANNE

Annenin çalışmasından en çok etkilenen çocuk, 0-3 yaş çocuğudur. Bu nedenle eğitimciler, bu yaşta çocuğu olan annenin çalışmasına çoğunlukla karşıdırlar. Bu dönemde çocuğun yaşamında en etkili birey annedir. Çocuk herşeyi annesinden öğrenir. Annenin çocuğuna gösterdiği şefkat ve ilgi, verdiği güven, çocuğuna karşı tutumu, benimsediği eğitim ve disiplin anlayışı, çocuğun gelişimini de, kişiliğinin oluşumunu da etkiler. Çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimi tümüyle anne-çocuk ilişkilerinin etkisinde kalır.

Yaşı kaç olursa olsun her çocuğun annesine ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacın en şiddetli olduğu dönem, yaşamın ilk yıllarıdır. Gelişimin en süratli olduğu bu ilk yılları sihirli yıllar olarak nitelendiren eğitimciler vardır. Bu eğitimcilere göre, ilk yıllarda, çocuğun temel ihtiyaçları anne tarafından karşılanmalı ve çocuk annesi tarafından yetiştirilmelidir. Bu yüzden, ilk 2-3 yılda zorunluluk olmadıkça anne çalışmamalıdır. Zorunluluk olduğu takdirde yarım günlük (part-time) bir işi tercih etmelidir. Annenin tam gün çalışması gerekiyorsa, yerini dolduracak bakıcının seçimi titizlikle yapılmalı, bu bakıcının aranan özelliklere sahip olması ve değişmemesi sağlanmalıdır. Zaman zaman sorun yaratmasına rağmen, bu durumda en uygun görünen çözüm, bir büyükannenin veya yakın akrabanın çocuğun bakımını üstlenmesidir. 0-3 yaş çocuğu sözkonusu olduğunda tek bir kişinin annenin yerini alması, çocuğun bir kurumda eğitilmesinden daha yararlı olmaktadır. Yalnız unutulmamalıdır ki, en mükemmel yedek bakıcı bile hiçbir zaman annenin yerini tutamaz.

3-6 YAŞ ÇOCUKLARI VE ANNE

Üç-altı yaşlarında çocuğu olan annenin çalışmasına gelince

Çalışan annenin en önemli sorunu nedir? Kendisi işyerindeyken okuldan dönen çocuğunun nasıl olduğu.. Melis Bilgin bu konuyu resimlemiş.

üç yaşından itibaren normal bir çocuğun bütün gün annesi ile birlikte olmadan da gelişebileceği, rahatlıkla bir okul öncesi kuruma uyum gösterebileceği kabul edilir. Hatta iyi bir yuva veya ana okulunda eğitilmesinin, yaşıtları arasında büyümesinin son derece yararlı olduğu düşünülür.

0-3 yaş çocuğu için bir yetişkinin çocukla meşgul olması tercih edilirken, 3-6 yaş çocuğu için bir eğitim kurumu tercih edilmelidir. Çünkü sosyalleşmeye başlayan üç yaş çocuğunun bir arkadaş ve eğitimci çevresi içinde eğitilmesi çocuk için son derece yararlıdır. Bu dönemde okul öncesi eğitim kurumunun seçimi önem kazanır.

Yalnız çocuğun bir eğitim kurumuna gitmesi ile annenin eğitim işlevi sona ermez. Daha önceki yıllarda olduğu gibi çocuğun hâlâ annesine ihtiyacı vardır. Bu sevi, şefkat ve güven duygularının pekiştirilmesi, anne-çocuk ilişkilerinin geliştirilmesi gerekir. Çocuk bu dönemde henüz annesinden tam olarak kopmuş değildir. Sabahları okula giderken annesi tarafından uğurlanmak, akşamları okul dönüşünde yine annesi tarafından karşılanmak ister. Çocuğun ihtiyaçlarını gözönünde tutarak annenin çocuğuna vakit ayırması şarttır.

Okul çağında çocuğu olan annenin çalışması, çocuk açısından sakıncalı sayılmamaktadır. Bu dönemde en uygun çözüm, çocuğun okulda olduğu süre içinde annenin çalışması, okul dönüşü çocuğun annesini evde bulmasıdır. Annenin bulunmadığı zamanlarda çocuğun evde yapayalnız kalmamasına özen gösterilmelidir. Yaşı küçük olan veya yalnız kalmaya hazır olmayan büyük çocuğun evde yalnız kalması uygun değildir. Çocuğun annesi dönünceye kadar bir yetişkinle veya kardeşleri ile kalması veya annenin dönüşünü bir arkadaşının evinde beklemesi yerinde olur.

Çocuğun okula başlamasıyla yeni sorunlar doğar, bunların çözümünde de okul kadar aileye, özellikle anneye de birtakım görevler düşer.

ERGENLİK ÇAĞI, ÇOCUKLARI VE ANNE

Ergenlik çağındaki çocuğun artık büyüdüğü, kendini kurtardığı, yetişkinlere muhtaç olmadığı zannedilirse de, bu dönem, ergenin anne ve babasının özel ilgisine ihtiyaç duyduğu buhranlı bir dönemdir. Ergen, geçirmekte olduğu krizi atlatmak, fizyolojik ve psikolojik yapısında meydana gelen değişiklikleri anlamak için yetişkinin rehberliğine ve yardımına ihtiyaç duyar, anlayış bekler, dertleşmek ve sohbet etmek için fırsat arar.

Vakti sınırlı olan çalışan anne, çocuğunun temel ihtiyaçlarını karşılamak, onu tanıyarak ve anlıyarak eğitmek için yeterli zamanı bulmalı, yoksa yaratmalıdır. Anne, çocuğuna ayırdığı süre içinde onun sorunlarına eğilmeli, dertlerini dinlemeli, çocuğu ile iyi bir diyalog kurmanın yollarını aramalıdır."

Çalışan annelerin, çocuklarıyla ilişkilerinde olumlu sonuçlar alabildiklerini, kendi ifadelerinden öğrenmiştik. Psikolojik danışman Leyla Navaro da bu görüşler doğrultusunda şunları söylüyor:

"Genelde çalışan annenin çocuklarında sorun başgöstereceği kaygısı vardır. Adeta çocuk annenin dikkat ve ihtimamından mahrum kalacak ve bunun sıkıntısı gelişimine yansıyacaktır gibi... Ancak, deneyimle görülmüştür ki, önemli olan çocukla geçirilen zamanın niceliği değil niteliğidir. Yani, çocuğu ile 24 saat birlikte olup ta gerçek bir iletişim kuramayan, bu birlikteliğin getirdiği kaçınılmaz yeknesaklık ve çatışmaların gölgesinde çocuğuna için için kızan, anneliği bir arzu değil de bir görev olarak yerine getiren bir kadına kıyasla, işinde geçirdiği zamandan ötürü suçluluk duyguları ile eve koşan, çocuğuna az fakat nitelikli zaman ayırabilen kadın, aslında çocuğuna daha az sorun yükler. Zira 24 saatlik anne, haliyle çocuğunu bir iş gibi görebilir; yani yemeği, yatması, dersi, giyimi artık annenin işi, yükümlülükleri olmuştur. Bu enerji ve zaman yatırımı karşısında, annenin düzen ve performans (çocuğun iyi yemek yemesi, güzel giyinmesi, dersinde başarılı olması vb.) beklentileri de hayli yüksek ve gerçek dışı olabilir. Buna karşılık, çalışan anne çocuğuna yeterince fazla enerji ve zamanı zaten harcayamadığı için beklenti düzeyi de gerçeklerin üstünde değildir.

Genelde sürekli evde ve çocuğunun hizmetinde olan annelerin çocuklarına kıyasla, çalışan annelerin çocukları daha sorumlu, daha bağımsız, daha güvenli ve becerikli, daha olgundur. Kendi sorunlarına çözümleri kendileri bulmayı öğrenirler.

Bu pek tabii, kadınların mutlaka çalışması gerekir anlamını içermez. Ancak kanımca her kadının annelik ve eşlik yanında kendi kişiliğini geliştirecek ve tatmin edecek 1-2 faaliyette bulunması gerekir. Zira, kendi ihtiyacını gidermeyen bir annenin iyi bir anne olabileceğine inanmıyorum. İyi anne çocuğun her ihtiyacını temin eden anne değil, çocuğunun sağlıklı gelişmesini sağlayabilen annedir.

Ancak, çalışan kadın kendi yaşamıyla ilgili sorunları da ister istemez eve yansıtır. İşten yorgun gelen bir kadının annelik ve eşlik yanında ev işi, alış-veriş ve yemekle de uğraşması gerekirse, anne yorgunluğun ve tedirginliğin verdiği boyutla çocuğuna nitelikli zamanı ayıramaz. Bundan dolayı mutsuz olur, suçluluk duyar ve ev içinde gerilimli bir hava oluşur. Bu nedenle, anne ve babanın müştereken çalıştığı ev düzenlerinde babanın da ev işlerine ve çocukla ilgilenmeye vakit ayırması mutlaktır."

ÖDÜLLÜ BÜYÜK ÇİNMECE YARIŞMASI SONUÇLANDI.

1 YILLIK ÜCRETSİZ DOĞAN KARDEŞ ABONELİĞİ KAZANANLAR

Feryal ÇUBUKÇU-İstanbul, Gizem SARIZEYBEK-İzmir, Burçin EROCAL-İstanbul, COŞKUNER-Kayseri, Murat TATLIDİL-İstanbul, Canderim ÖNDER-İzmir, Deniz CANDAŞ-İzmir, Özgün Gence RIZAOĞLU-Nevşehir, Doğan AYDENİZ-İstanbul, Zafer ÇORAPÇI-İzmir, Sami YÜCE-Kayseri , Gökçeçiçek AYATA-İzmir, Özdemir HATMAN-Balıkesir, Korcan ÇEVİKALPLİ-Balıkesir, Berk SEZGIN-Izmir, Yeşim ÇEVİKALPİ-Balıkesir, Bilge AYDIN-İstanbul, Ali DOĞAN-Ankara, Damla BOZKURT-Lüleburgaz, Bilge AKSAN-İstanbul, Aysun BAŞARAN-İzmit, Efe ÇALDEMİR-İstanbul, Deniz ERDEMLİOĞLU-İstanbul, Zafer EREK-İstanbul, Eren KIVIRCIK-İstanbul, Güneş ZAMANER-İstanbul, Meltem PEHLİVAN-Ankara, Buket POLAT-İstanbul, Gamze ETİZER-Ankara, Mustafa ÇÖLKUŞU-Kayseri, Canan İlker AKKAYA-Ankara Halil GÜL-Gaziantep.

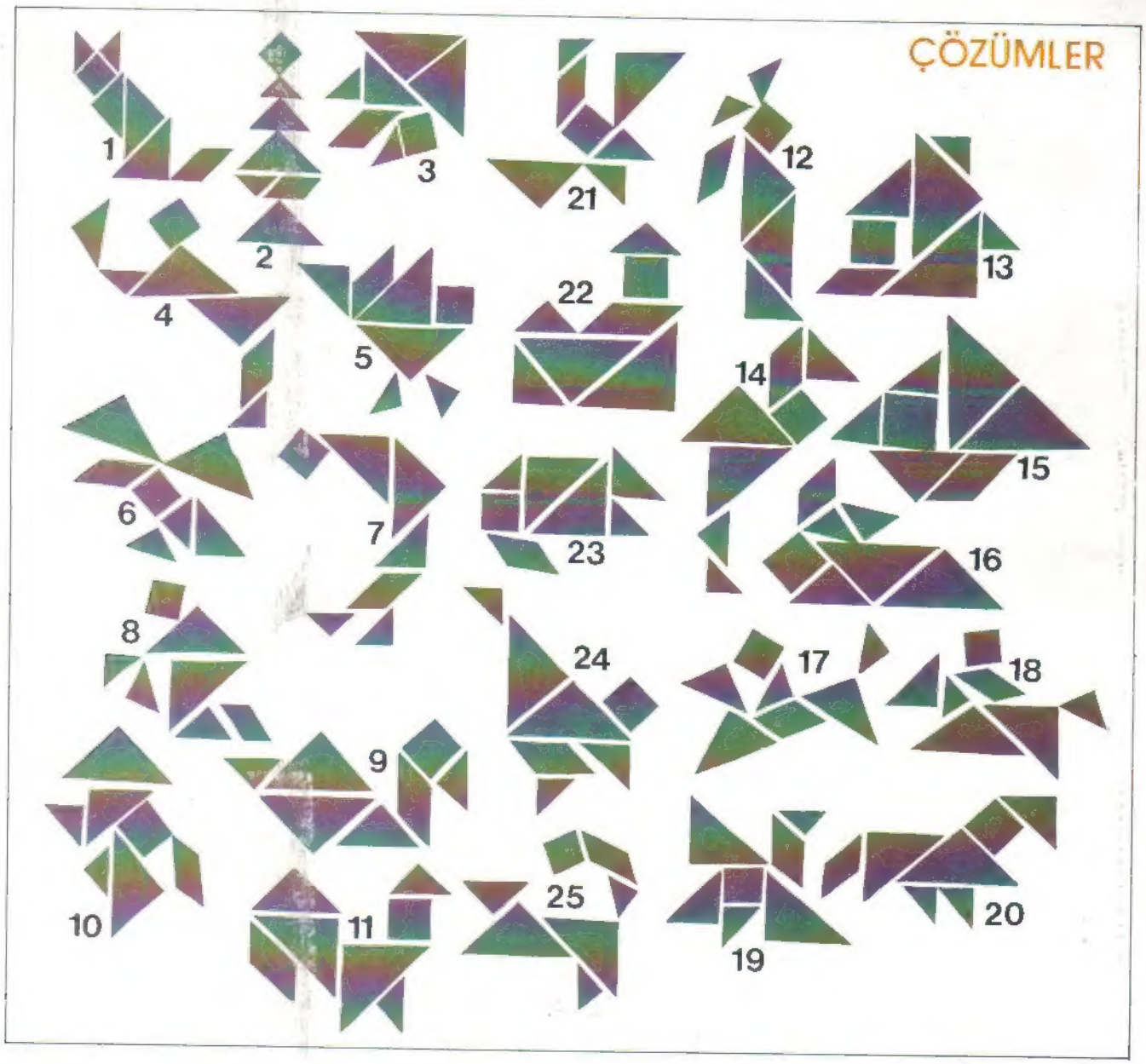

AKTİF BANKACILIK

Şimdi gençler çok şanslı! Hepsi GENÇ TELECARD'lı...

TELECARD'ı tanıyor, kolaylıklarını görüyor, ama yaşınız nedeniyle kullanamıyordunuz.

Şimdi Yapı Kredi'de kendi adınız ve kendi imzanızla hesap açacak ve GENÇ TELECARD alacaksınız*.

Şifrenizi yalnız siz bilecek, kendi başınıza para çekeceksiniz. Özgürce, güvenle...

Üstelik dilediğiniz an! Sabah, akşam, hafta sonu, yılbaşı, tatil, bayram.

GENÇ TELECARD... İşte paranız şipşak!

TELE 24'lü bir Yapı Kredi Şubesine geldiniz.
GENÇ TELECARD'ınızı kapıdaki yuvaya soktunuz.
Yeşil ışık yandı, "çıt" kapı açıldı. Şimdi TELEBANKA'yla baş başasınız. Kartı makineye verdiniz... İşte ekranda isminiz!
Düğmelere basın, şifrenizi yazın, işlemlere başlayın.
Para çekin, para yatırın, ne kadar paranız kaldı bir bakın.
Heyecanlı, zevkli, çok kolay!

GENÇ TELECARD'la gençliğe yeni bir hayat!

YAPI KREDİ
"hizmette sınır yoktur"

* 14-18 yaş arası gençler GENÇ TELECARD sahibi olabilir.

M